

Orman ve Av

- ◆ Derneğimiz Önderliğinde Anayasa Çalıştayı
- ◆ Türkiye'nin AB Üyelik Süreci Sivil Toplum Diyalog Toplantısı
- ◆ Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN ile Söyleşi

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TARAFINDAN İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR.

Yıl: 2016 | Ocak - Şubat | Sayı: 1 | Cilt: 94 |
ISSN 1302-040X

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ ADINA
SAHİBİ**

GENEL BAŞKAN
Fevzi KALELİ

**SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Nihat ÖZ**

EDİTÖR
Prof. Dr. Sezgin ÖZDEN
ozden@karatekin.edu.tr

YAYIN KURULU
Prof. Dr. İsmet DAŞDEMİR
Prof. Dr. Oktay YILDIZ
Doç. Dr. Cihan ERDÖNMEZ
Yrd. Doç. Dr. Nimet VELİOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Ufuk COŞGUN
Dr. Erdal ÖZÜDOĞRU
Tarık Barbaros PİLEVNE

Bilgilendirmek amacıyla üyelerimize
ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ:
TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TUNA CAD. NO: 5 06410 KIZILAY/ANKARA

TEL-FAKS
0312 433 84 13

www.ormancilardernegi.org

ormancilarder@ttmail.com

BASKI
DÖNMEZ OFSET

GRAFİK TASARIM
Güngör GENÇ

KAPAK FOTOĞRAFLARI
Güngör GENÇ

İçindekiler

Editörden	1
Başyazı	2
Derneğimiz Önderliğinde Anayasa Çalıştayı	4
TOD Alman Öğrencilerle	6
Türkiye'nin AB Üyelik Süreci Sivil Toplum Diyalog Toplantısı	9
Dr. Nurettin - Beyhan Elbir İlk ve Ortaokulu Ziyareti	11
Üyemiz Prof. Dr. Sezgin Özden Isparta'da Bir Dizi Etkinlikte Bulundu	12
Yaşar Kemal: Doğa, Çevre, Orman Bilgesi	14
Tarifesiz Tren	15
Bir Bahar Günüyüdü	17
Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen ile "Eskişehir Kent Peyzajı" Hakkında Bir Söyleşi	18
Gizemli Bol Tohum Yılları	26
Orman Mühendislerinin Bir Başka Sorunu: Fidan Üretim Yetkisi	30
Trakya Gezisi	32
Sondan Bir Önceki Durak-1	37
Erol Öktem Hocamızı Kaybettik	40
Bin Pınarlı "İda Kazdağları"nın Sarıkızı	44
Orman Amenajman Daire Başkanı Değiştirildi	47
2015'te Sonsuzluğa Yürüyen Meslektaşlarımız	48
Vefat	49

Editörden

Prof. Dr. Sezgin ÖZDEN

Kimler farkında acaba mesleğimizin bugün geldiği durumdan ve karanlık geleceğinden? Mesleğimizin temsilcileri Bakanlık mı, Fakülteler mi? Bakanlığın mesleğin durumu ve geleceği hakkında neler yaptığını ya da yapmadığını görüyoruz, biliyoruz. Peki ya fakülteler? 1990'lı yıllara kadar iki fakülte olmasına rağmen kısmi de olsa bir işsizlik problemi yaşanıyordu. Yeni açılan fakültelere, kendilerinden başka bir şey düşünmeyen bazı öğretim üyelerinin desteği ve teşviki ile ikinci öğretimler de eklenince, işsiz orman mühendisi pazarı hızla büyüdü. Sonuçta fakültelere gelen öğrenci niteliği ve niceliği büyük düşüşler gösterdi. İlk önce ikinci öğretimler kapandı. Şu anda sadece SDÜ Orman Fakültesinde ikinci öğretim var, o da kontenjanını dolduramıyor. Nasıl doldursun ki, birinci öğretim kontenjanları bile azaltılmışken dolmuyor. Yakında doğal seleksiyon sonucu bazı birinci öğretimler de kapanacak. Bir mesleğin itibarı özlük haklarıyla ve iş bulma oranıyla doğrudan ilişkilidir. Bugün tam sayı bilinmese de işsiz 6-7 bin orman mühendisi olduğu söyleniyor. Her yıl mezun olan yaklaşık 500 orman mühendisinin de en iyi ihtimalle 100'ü iş bulabiliyor. Bazı gafiller bu durumun nedenini mesleğin ismine bağlayarak, orman fakültelerinin isimlerini "doğa bilimleri" gibi isimlerle değiştirmeyi bile düşündüler. Oysa bizden önceki kuşak, tıp, hukuk veya mühendislik fakültelerine gidebilecekken "**orman**" fakültelerini tercih ederken ismi hiç de kötü gelmiyordu onlara. Çünkü meslek itibarlıydı. Cuma günü mezun olup Pazartesi işe başlayabiliyorlardı.

Tüm bu gerçekler yokmuş gibi bazı orman fakülteleri "yaban hayatı ekolojisi ve yönetimi" bölümlerini bir kurtarıcı sanmakta ve 1990'larda yaşanan orman mühendisliği açma furyası şimdi de bu bölümler için yaşanmakta. Şu anda birisi öğrenci mezun edecek düzeye gelmiş 4-5 orman fakültesi bu bölümleri açmış durumda. Ayrıca orman fakülteleri dışında da bu bölümleri açanlar var. Peki, buradan mezun olanlar ne iş yapar, nerede çalışır? Şu anda orman mühendislerinin istihdam kaynaklarından birisi olan Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü dışında pek çalışma alanları yok. Yani işsizliğin had safhada olduğu mesleğimize yeni elemanlar yetiştiren bölümler açılıyor, açılmaya çalışılıyor. Mesleğimize yapılacak en büyük kötülüklerden birisi budur. Tüm meslek kamuoyunu, Odamızı, Derneğimizi uyarıyorum. Geleceği düşünmeden atılan bu adımların karşısında durulmalıdır. Mesleğimizin geleceğini iyice belirsizliklere sevk eden bu ve bunun gibi girişimlere karşı hep birlikte karşı durmalıyız.

Başyazı

Ormancılığımıza hizmet etmiş ve edecek olan Orman Mühendisi, Orman Endüstri Mühendisi, Ağaç İşleri Mühendisi, Orman Teknikeri ve Orman Mühendis Muavinlerinin üye olabildiği Derneğimiz; her geçen gün daha etkin bir çalışma düzenine geçmektedir.

Bunun için öncelikle TOD Stratejik Planı 2012 yılında en geniş katılımı hazırlanmıştır. Stratejik Plan'da önümüze koyduğumuz kurumsallaşma, bütçenin geliştirilmesi, yazılı ve görsel basında ve sosyal medyada sesimizi daha güçlü duyurma, özellikle çocuklara ve gençlere dönük eğitim çalışmaları, ormancılığımıza, çevre ve doğaya ilişkin panel, toplantı ve konferanslar yapılması ve uluslararası ilişkilerin geliştirilmesi hedefleri birer birer gerçekleştiriliyor.

Bu aktivitelerin gerçekleştirilebilmesi için ilk defa şube ve temsilciliklerimize düzenli olarak yıllık bütçe desteği

verilmiştir. Son dönemde doğa, çevre ve ormancılıkla ilgili kuruluşlarla ortak çalışmalar ile içe dönük çalışmalar yerine dışa dönük çalışmalara hız verilmiştir.

2012 yılından itibaren bütçe olanaklarımız çok ciddi olarak arttırmıştır. Bütün bu çalışmalar düne kadar sadece Ankara merkezden yürütülüyordu. Bu kısır döngü son dönemde aşıldı. Şube ve temsilciliklerimizin bütçe ve yer olanakları geliştirildi. Kurumsallaşma yönünde ciddi adımlar atıldı.

İstanbul Kadıköy'de Marmara Şubesi üyelerimize hizmet verecek bir daire satın alınmış, Batı Akdeniz Şubemize ve Adana temsilciliğimize daire kiralınmış ve tapusu Derneğimize geçen Mersin Temsilciliğimiz de dahil olmak üzere bütün bu yerler üyelerimize hizmet edecek şekilde, her yönü ile tefriş edilmiştir.

Ormancılık, doğa ve çevre konularında yaşanan sorunları çözmek adına çeşitli

davalar açılmış birçoğu lehimize sonuçlanmıştır. Bu yoldaki hukuk mücadelemiz kararlı bir şekilde sürdürülecektir.

Orman kanununun 16 ve 17. Madde değişikliği yapılması, Yeşil yol projesi, Hopa sel felaketi, Anayasada orman ve ormancılık vb. konularda Dernek görüşleri oluşturulmuştur. Bu kapsamda orman ve ormancılık konusunda kongre yapılması planlanmaktadır.

Anayasa'da orman ve ormancılığın yeri ne olmalıdır konusunda, Orman Fakültelerinin hukuk, politika ve işletme-iktisat kürsülerinde görevli akademisyenler ile Derneğimiz üyelerinden hukukçu, avukat ve orman mühendisleri ile birlikte "Anayasa'da Orman ve Ormancılık Çalıştayı" yapılmış, Dernek görüşü kamuoyu ile paylaşılacak üzere oluşturulmuştur.

Görsel basında ulusal ve yerel kanallarda çok sayıda (50'nin üzerinde) program yapılmış, HES, maden ve taş

ocakları, orman yangınları ve doğal afetler v.b. konular başta olmak üzere ormancılık, çevre ve doğa konusunda kamuoyu aydınlatılmıştır.

Sosyal medyada oluşturulan grubumuzu 10 bin kişi takip ediyor. Bu sayının 1/3 'ü ormancılıkla ilgili kişiler, böylece ormancılık, çevre ve doğa konusunda gündeme taşıdığımız konular hakkında binlerce kişiyle ilişki kuruluyor ve etkin bir şekilde katılımları sağlanmaya çalışılıyor.

Orman mühendislerine son iki yıldır genel ormancılık konularında mesleğe giriş sınavları öncesinde hazırlık dersleri verilmiştir.

Çeşitli konularda özellikle ormancılık alanında kitap, broşür ve tanıtıcı dökümanlar basılarak kamuoyu ile paylaşıyor.

Derneğimiz tarafından ilk kez ana organizatör olarak uluslararası düzeyde 93 ülkeden 350 yabancı katıldığı Dünya Ahşap Günü Etkinliği düzenlenmiştir.

Uluslararası organizasyonlara akreditasyonlar gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Derneğimizin UNCCD'ye (Birleşmiş Milletler

Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi) akreditasyonu 12. Taraflar Konferansı'nda (COP 12) gerçekleşmiştir. BM'ye üye ülkelerin akredite STK'ları adına hazırlanan ortak bildiri Derneğimiz tarafından sunulmuştur.

WEB sitesi günümüzün şartlarına uygun olarak sürekli olarak yenilenmektedir. Medya takip sistemi ile yurt içindeki görsel ve yazılı medyadaki doğa, çevre, orman ve ormancılıkla ilgili haberler izlenmektedir.

Kütüphane, arşiv ve hafıza kayıtları düzenli olarak geliştirilmektedir. Orman ve Av dergisinin tüm sayılarının incelenmesine web sayfası üzerinden olanak sağlayacak olan çalışma tamamlanmak üzeredir.

Doğa eğitimi ve ekoturizm faaliyetleri düzenli olarak yürütülmeye devam etmektedir. Özellikle ilköğretim ve ortaokul öğrencilerine dönük eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Derneğimizi tanıtan, ormancılık sorunlarına dikkat çeken yarışma, etkinlik ve tiyatro çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Rixos otelden yararlanma hakları yeniden düzenlenmiş, üyelerimiz lehine konaklama sayıları ve kira geliri arttırılmıştır. Sosyal alanda üye hakları iyileştirilmiştir.

Böylece kamuoyunu bilgilendirme, aydınlatma ve bilinçlendirme yönünde çok önemli adımlar atılmıştır. Yazılı ve görsel basın ile sosyal medya çalışmalarımızın giderek daha geniş yer bulması başta meslektaşlarımız olmak üzere halk kitlelerini olumlu yönde etkilemektedir. Aldığımız olumlu yöndeki geri dönüşler ne kadar doğru yolda olduğumuzu bizlere göstermekte ve bizim daha büyük bir heyecanla çalışmamıza neden olmaktadır. Samimi olan eleştirilere her zaman açık olmaya devam edeceğiz. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın. Kısır çekişmeleri bir yana bırakıp meslek ve meslektaş sorunlarına odaklanmalıyız.

Gün birlik ve dayanışma günüdür. Birlikte daha güzel günlere ilerlemek dileği ile tüm üye ve meslektaşlarımızın 21 Mart Dünya Ormancılık Günü'nü kutlar, mutlu ve sağlıklı günler dileriz.

**TÜRKİYE ORMANCILAR
DERNEĞİ**

YÖNETİM KURULU

Derneğimiz Önderliğinde Anayasa Çalıştayı

Derneğimizce, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) görüşülmeye başlanacağı düşünülen yeni Anayasa çalışmalarını çerçevesinde ve Derneğimiz kuruluş amaçları doğrultusunda **“Anayasada yer alması gereken ormancılıkla ilgili hükümleri içerecek”** Anayasa çalıştayı düzenlenmesi kararlaştırılmıştı.

Bu amaçla Orman Fakültelerinin hukuk, politika ve işletme-iktisat kürsülerinde görevli

akademisyenler ile Derneğimiz üyelerinden hukukçu, avukat ve orman mühendislerinden oluşan 45 kişiden görüş istenmiştir.

Yöneticiliğini Prof. Dr. Tahsin AKALP'in yaptığı, görüş bildiren 21 kişi ve Derneğimiz yönetim kurulu üyelerinin katılımı ile Ankara da 20-21 Şubat 2016 tarihlerinde **“Anayasa'da Orman ve Ormancılık Çalıştayı”** gerçekleştirilmiştir.

Gelen görüşlerin Anayasamızın 169 ve 170 inci maddelerinde yer alan orman ve ormancılıkla ilgili hükümlerinin fıkra bazında değerlendirilmesi ön çalışması yapıldıktan sonra tartışmaya açılmıştır. Anayasada yer alması gereken hususlar ve gerekçeleri üzerinde kapsamlı görüşmeler yapılmıştır.

Yapılan değerlendirmelerin sonucunda Türkiye Ormancılar Derneği, yeniden ele alınacak anayasa kapsamında ormancılık konusunun “Ormanlar ve Yönetimi” başlığı altında aşağıda yer aldığı gibi olması gerektiği yönündeki görüşünü, tarihsel sorumluluğunun bir gereği olarak kamuoyu ile paylaşmaya karar vermiştir.

“ORMANLAR VE YÖNETİMİ”

Devlet, ormanların korunması, genişletilmesi ve geliştirilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Bütün ormanların gözetimi ve denetimi devlete aittir.

Devlet ormanları kanuna göre Devletçe yönetilir ve işletilir. Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz, bu ormanlar zaman aşımı ile mülk edinilemez. Devlet ormanları üstün kamu yararı ve zorunluluk halleri dışında irtifak hakkına konu edilemez.

Orman içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması ve kentsel toplumun ormanların ekosistem hizmetlerinden yararlandırılması kanunla düzenlenir.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz. Orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz, genel ve özel af kapsamına alınamaz. Yanan ormanların yerinde yeni ormanlar yetiştirilir, bu yerler başka amaçlarla kullanılamaz.”

TOD Alman Öğrencilerle

Almanya Meppen Kenti Gymnasium Marianum Lisesi ve Ankara TED Koleji Öğrencileri ile Tuzgölü Hakkında İki Günlük Eğitim Semineri ve Teknik Gezi Düzenledik.

“Çevrecilikle Kurulan Köprüler – Umwelt Baut Brücken” projesi 2011-2016 Öğretim yılları arasında Almanya Federal Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Joachim GAUCK’un himayesinde gerçekleşmektedir. “Çevre ve Sürdürülebilirlik” konularında kültürlerarası öğeleri de kapsayan bu çevre eğitimi projesi Alman Çevre Vakfı (DBU), Alman Öğrenme ve Sınav Prosedürlerinin Nesnelleştirilmesi Enstitüsü (IZOP) ve Alman Çevre İletişim Merkezi (ZUK) tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda Türkiye ve Almanya’dan on kadar orta dereceli kardeş okuldan toplam 1.200 kadar

öğrenci karşılıklı olarak birbirlerini ziyaret etmekte ve güncel çevre konuları ile kültürlerarası işbirliği örneklerini gazeteci gibi araştırıp ülkelerindeki önde gelen gazetelerde tam sayfa olarak haber yapmaktadırlar. Bu projenin başlıca hedefleri ise gençlere güncel çevre konularının benimsetilmesi, çevre

bilincinin güçlendirilmesi, yön verme yetkinliğinin geliştirilmesi, kültürlerarası yetkinliğin güçlendirilmesi, medya ve okuma yetkinliklerinin geliştirilmesidir.

Bu kapsamda Türkiye’den “BirGün, Cumhuriyet, Milliyet, Sabah, Sonsöz, Taraf” gazeteleri ile Alman “Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurter Neue Presse, Märkische Allgemeine Zeitung, Neue Osnabrücker Zeitung, Schwäbische Zeitung, Volksstimme” gazeteleri ile “os1.tv, Regio TV” televizyonları ve Alman “Natür” dergisi proje ortakları arasındadır ve öğrencilerin söz konusu haberleri bu kanallardan yayınlanmaktadır.

Bu kapsamda, DBU’dan Bayan Birte KAHMANN ve IZOP’ tan Bay Norbert HILGER ile 2015 Eylül Ayı başından beri e-mail ile olan görüşmelerimiz neticesinde Almanya Meppen Kenti Gymnasium Marianum Okulu ile bu okulun Türkiye’deki kardeş okulu Ankara TED Koleji öğrenci ve öğretmenlerine, Türkiye Ormancılar Derneği ev sahipliğinde 18-19 Ocak 2016 tarihlerinde iki günlük bir eğitim semineri ve teknik gezi programı uygulandı.

18 Ocak 2016 sabah saat 09.00’da başlayan ve 40 kadar katılımcı

ile yarım gün süren seminerde öncelikle Dernek Müdürü Serkan AYKUT tarafından İngilizce olarak Derneğin kısa bir tanıtımı gerçekleştirildi. TOD Üyesi Prof. Dr. Doğan KANTARCI tarafından “İç Anadolu ve Tuz Gölü, jeolojik ve morfolojik yapı, tuz oluşumu ve üretimi, Tuz Gölü’nün kuruması, suyun özellikleri ve kirlenme” konularında bir sunum gerçekleştirildi. TOD Yönetim Kurulu Üyesi, A. Hüsrev ÖZKARA tarafından “Türkiye’deki Özel Çevre Koruma Bölgeleri ve Kurumsal Yapı, Tuzgölü ÖÇKB yönetim planı, Tuzgölü faunası, su kaynaklarının yönetim planı, ÖÇK

tarafı, koruma-kullanma dengesi ve neler yapılmalı” konularında bir sunum gerçekleşmiştir.

TOD Yönetim Kurulu Başkanı Fevzi KALELİ ve II. Başkan Nihat ÖZ ve bu projenin hazırlanmasına katkı sağlayan TOD Üyesi Erdal ÖRTEL’in de hazır bulunduğu sunumlar sonrasında Sayın KALELİ katılımcılara hitap etmiştir.

Alman öğretmenler Markus HANNEKEN, Michael FUEST ile TED Koleji öğretmenleri Dilek TEMUR ve Selda GÜNGÖR ile tüm katılımcı öğrencilere Dernek tanıtım materyallerimiz ile yayınlarımızdan takdim edilmiştir. Çekilen aile fotoğrafı ve soru-cevap bölümünün ardından TOD Restoranında katılımcılara öğlen yemeği verilerek ilk günlük çalışmalar sonuçlanmıştır.

19 Ocak 2016 Salı günü saat 08.30'da TED Koleji'nin araçlarıyla Tuzgölü'ne hareket edildi. Şereflikoçhisar'dan girilen Tuz Gölü ÖÇK alanı içindeki sedde boyunca hareket edip TEKEL'e bağlı bir tesis iken 2006 yılında özelleştirilen Koyuncu Tuzlası civarında soğuk hava ve kar yağışı altında izlenimlerde bulunduk. Daha sonra Tuzla yetkilisi Joeloji

Mühendisi Yusuf Sinan DOĞAN eşliğinde tesisi ziyaret ettik. Soru cevap şeklindeki toplantıdan sonra Tuzla içinde üretim hakkında bilgi verdiler. Daha sonra tuz üretim sahaları yetkililerin eşliğinde gezildi. Bugün itibariyle Tuzgölü ÖÇK Alanı içinde faal üç tesis bulunduğunu 10 tesise daha tahsis yapılmasının ise Danıştay tarafından durdurulduğunu öğrendik.

Buradaki flora ve fauna hakkında 2005-2006 yıllarında bölgede çalışmalarda bulunan Prof.Dr. KANTARCI ve bölgeyi iyi tanıyan teknik geziye eşlik etmek üzere İzmir'den gelen TOD Üyesi Erdal ÖRTEL tarafından öğrencilere bilgiler aktarıldı, kirlenme ve kuraklaşma göl çevresi dolaşarak

gösterildi. Yoğun kar yağışı nedeniyle 15.00'te Ankara'ya dönmek zorunda kalındı. Esasen öğrencilerin özellikle *flamingoları* gözleyebilmeleri için bu programın Haziran ayında gerçekleştirilmesi tarafımızca önerilmişti. Ayrıca öğrencilerin gelişinden 1 hafta önce çoğunlukla Alman turistlerin etkilendiği İstanbul'daki terör saldırısında gerçekleşen patlama, öğrencilerin bir kısmının bu seyahatlerini iptal etmelerine neden olmuştur.

Türkiye'nin AB Üyelik Süreci Sivil Toplum Diyalog Toplantısı

Dr. Nurettin ELBİR
Orman Mühendisi
Orman Bakanlığı Teftiş Kurulu
Başkanı – Emekli

26 Ocak 2016 tarihinde Ankara Sheraton Otel'i'nde; Türkiye'nin AB'ye üyelik süreci konulu "Sivil Toplum Diyalog Toplantısı" yapıldı.

Toplantı, Avrupa Birliği Bakanı, Başmüzakereci, Büyükelçi Volkan BOZKIR'ın başkanlığında yürütüldü.

Toplantının amacı; Türkiye'nin Avrupa Birliği üyelik süreci içinde, AB fonları ve sivil toplum kuruluşlarının, fonların kullanımı konusunda, diyalog ve bilgilendirilmelerinin sağlanması idi.

Toplantıya Avrupa Birliği Bakanı,

Müsteşarı, değişik birimlerin genel müdür, yardımcılar, uzmanlar ile birçok üniversiteden dekan ve profesörler, ikiyüzün üzerinde sivil toplum kuruluşlarının, başkan, üye veya temsilcileri katıldı. Toplantıya katılanların sayısı binin üzerinde gerçekleşti.

Toplantı, AB Bakanı Volkan BOZKIR'ın açılış konuşmasıyla başladıktan sonra, bakan toplantının amacı ve bu toplantıda Sivil Toplum Kuruluşlarının aralarındaki diyalogun önemine vurgu yaparak, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyelik sürecinde hazırlanmasında, Sivil Toplum Kuruluşlarını hazırlayarak, uygulayacakları projelerde STK'lara düşen görevleri hatırlattı.

AB Bakanı, yaptığı özlü ve kısa konuşmadan sonra, toplantının amacının, STK'lar arasındaki diyalog olduğunu vurgulayarak,

toplantıya katılan STK'ların temsilcilerini dinleyerek, görüşlerini alacağını açıkladı.

Bakanın yönlendirilmesi üzerine, öncelikle Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarı, Avrupa Birliği Fonlarının kullanılmasıyla yetkili genel müdür ve üç üniversite profesörünün yaptığı tanımlama konuşmasının arkasından; sivil toplum kuruluşlarından 50'yi aşkın konuşmacı, ağırlıklı olarak kuruluşlarının faaliyet alanları ve kuruluş yıllarını vurgulayarak, genel bir tanıtım yapılmış, proje ve hibe yardımlarının sağlanması konusunda karşılaşılan, bazı sorunlara değinilmiştir.

AB Bakanlığı davetlisi olarak katıldığım STK diyalog toplantısında; Türkiye Ormancılar Derneği'nin Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ile birlikte, 1924 yılında kurulan, en

yıllarını kapsayan dönemde, Türkiye'ye 164 büyük çaplı proje için 1,3 milyar Euro'luk hibe desteği sağlanmıştır. Bu katılım payı 2007 yılı itibari ile "Katılım öncesi Mali Yardım Aracı" adını almış ve 2007-2013 yılları arasında, Türkiye'yi 4,8 milyar Euro'luk fon ayrılmış, ancak bu fonun tamamı kullanılamamıştır.

Avrupa Birliğince; Türkiye için katılım öncesi mali yardım olarak (2014-2020) yılları için, 4,5 milyar Euro'luk fon ayrılmıştır.

Sözü edilen 4,5 milyar Euro'luk fon (hibe programı) aşağıdaki alanlardaki projelerde kullanılacaktır:

Demokrasi ve Yönetişim – Hukukun Üstünlüğü ve Temel Haklar – Bölgesel Kalkınma – Çevre – Ulaştırma – Enerji – Rekabetçilik ve Yenilik – İstihdam, İnsan Kaynaklarının Gelişimi ve Sosyal Politikalar – Tarım ve Kırsal Kalkınma.

Türkiye – AB – Üyelik Süreci – Sivil Toplum Diyalog Toplantısında; bizleri yetiştiren bilim kurumlarımız ve mesleğimizin yönettiği kuruluşlarımızın temsilcilerini görememe üzüntüsü ile önümüzdeki süreçte daha aktif ve girişimci tutumla, yapılagelen azımsanmayacak çalışma veri ve bilgilerini, her türlü toplumsal etkinliklerde paylaşılmasını temenni ediyorum. 28.01.2016

eski derneklerden biri olduğunu vurgulayarak; global iklim değişikliğine neden olan karbon salınımının, en önemli sigortası durumundaki orman varlığımıza ve derneğimizin bir STK olarak, Akdeniz'deki kumul ağaçlamaları ile ODTÜ ormanının, Ankara steplerine kazandırıldığını açıklayarak, yeni projeler üretilmesi çalışmalarının süreceğine değindim.

Diğer taraftan; diyalog toplantısına; Otelin diğer salonunda; 2002 yılı itibariyle kullanılmaya başlayan AB Katılım öncesi mali yardımı proje uygulamalarından örnekler verilerek, 2014-2020 sürecini kapsayan Erasmus Programı hakkında, AB Bakanlığı uzmanlarınca bilgilendirme yapılarak, uygulama ve projelerdeki sorunlara dair sorular cevaplandırıldı.

Her iki toplantıya da katılan AB Bakanı, Volkan BOZKIR toplantının tamamını izleyerek bilgilendirmelere katıldı.

Avrupa Birliğine geçiş süreci, bir reform süreci olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, diyalog toplantısında, AB

yetkilileri; -Türkiye'nin reform sürecinde, bugüne kadar yapılmış ve önümüzdeki dönemde yapılacak olan Avrupa Birliği (AB) reformlarının hayata geçirilmesinde, sivil toplum örgütlerine çok önemli görevler düştüğünü- yineleyerek, sivil toplum kuruluşlarını, ülkemizin AB katılım sürecinin bir parçası haline getirilmesinin önemine vurgu yapmıştır.

Bu bakış açısı gerçeği karşısında; dünyamızda sürdürülebilir sağlıklı bir yaşam için orman mühendisinin içinde bulunduğu STK'ları ile bizleri yetiştiren bilim yuvalarımızdan temsilcilerinde, AB süreci STK diyalog toplantısında bulunmalarını içtenlikle isterdim.

AB'ye üyelik uyum süreci içinde; Sivil Toplum Diyalog Toplantısı hakkındaki özet açıklamaya ek olarak, hazırlanacak projeler için, AB'nin yapılagelen destek hibe yardımlarının süresi ve kapsamına değinelim.

Özet olarak;

İlk olarak 2002 yılında uygulamaya başlanılan 2002-2013 yıllarını içine alan, AB katılım öncesi mali yardımı olarak (2002-2006)

Dr. Nurettin - Beyhan ELBİR

İlk ve Ortaokulu Ziyareti

Derneğimiz tarafından her yıl yapılan ilk ve ortaokul öğrencilerine yönelik eğitim ve tanıtım kapsamlı okul ziyaretlerine devam edildi.

11.01.2016 Pazartesi günü Dernek 2. Başkanı Nihat ÖZ, Genel Sayman Kemal KAYA, Dernek Müdürü Serkan AYKUT ve üyemiz Dr. Nurettin ELBİR ile yine kendisi tarafından 2006 yılında yaptırılan Ankara Sincan İlçesi Dr. Nurettin-Beyhan ELBİR İlk ve Ortaokulu'na ziyarette bulunduk. İlkokul Kurucu Müdürü Tahir KAYMAK ve Ortaokul Müdürü Salih ÖÇALAN ile yapılan görüşmelerde İki okulun toplam mevcudunun 2.800 öğrenci olduğunu, çok amaçlı bir salona ve sosyal alanlara sahip olduğunu ve en önemlisi Avrupa Birliği Comenius Çoklu Projesi kapsamında İngiltere, Slovakya, Fransa, Polonya, Almanya ve İspanya'da toplam 6 farklı kardeş okulu olan Türkiye'nin bu düzeyde tek eğitim kurumu olduğunu öğrendik. Ayrıca Sayın Elbir'in

orman sevgisini arttırmak üzere okul duvarlarında ağaç türleri ve ormana dair diğer flora ve faunayı resmettirmesi de yeni kuşaklarda orman ve çevre sevgisinin artmasına katkı sunmaktadır.

İki farklı sınıfı (Ana sınıfı ve ilkokul 1. Sınıf) ziyaret edip öğrencilere Derneğimiz tarafından hazırlanan Yenice Ormanları oyun seti, 2016 takvimleri, yapraklı ve iğne yapraklı ağaçlar tanıtım broşürleri, Dernek tanıtım broşürü ile renkli Dernek balonlarımız dağıtıldı. Hediye alırken mutlulukları gözlerinden okunan öğrencilerle hatıra fotoğrafları çekti.

İlkokul Müdürü ve İlkokul 1. Sınıf öğretmenlerinin okulları ile diyalogumuzun kesilmemesi, öğrencilere doğayı ve ormanları tanıttak ekoturizm gezisi düzenlenmesi talepleri ile bizlere göstermiş oldukları ilgiden dolayı memnun olduğumuzu belirttik.

Üyemiz hayırsever Dr. Nurettin

ELBİR'e ve rahmetli eşi Beyhan Hanımefendi'ye bu duyarlı davranışları için şükranlarımızı sunuyoruz ve bu tür çabaların çeşitlenerek çoğalmasını diliyoruz.

Üyemiz Prof. Dr. Sezgin ÖZDEN Isparta'da Bir Dizi Etkinlikte Bulundu

Yrd. Doç. Dr. Ayhan AKYOL

Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi
Orman Ekonomisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Çankırı Karatekin Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü
ve Orman Fakültesi Orman
Ekonomisi Anabilim Dalı Başkanı
ve Prof. Dr. Sezgin ÖZDEN
Gıda Tarım ve Hayvancılık
Bakanlığı Isparta İl Müdürlüğü
tarafından 09-10 Mart 2016
tarihinde düzenlenen **“Meraların
Kullanım Paneli ve Çalışma
Grup Toplantısı”**na davetli olarak
katılmıştır.

Isparta İl Gıda, Tarım ve
Hayvancılık Müdürlüğü, Süleyman

Demirel Üniversitesi Ziraat
Fakültesi ve Orman Fakültesi,
Isparta Orman Bölge Müdürlüğü,
Türkiye, Isparta Damızlık Koyun
Keçi Yetiştiriciler Birliği, İl Mera
Komisyonu Üyeleri, İlçe Teknik
Ekip Başkanları, konu ile alakalı
Mera Yönetim Birliği Başkanları,
Muhtarlar ve çobanların katılımı
ve destekleri ile düzenlenen
toplantıda, “mera ıslahı, mera
otlatma sorunları, yetiştiriciler
ve yetiştirici örgütleri ile orman
alanlarında otlatma sorunları”
başlıklı konular tartışılmıştır.

Prof. Dr. Sezgin ÖZDEN 10 Mart 2016 tarihinde ise, Süleyman Demirel Üniversitesi Ormanlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (ORUM) tarafından organize edilen konferansa katılmış ve “Bilimsel Araştırma ve Projelendirme” konulu bir konferans vermiştir. Yoğun ilgiyle izlenen konferansta, bilimsel araştırma ve proje hazırlama süreçleri hakkında bilgi veren Özden, “araştırmacılar araştırma

yaparken tarafsız ve objektif olmalı” diyerek ayrıca bir projenin özgün olması gerektiğini ve özgün projelerin çeşitli kurumlarca desteklenmesinin daha kolay olacağını ifade etmiştir.

Yaşar Kemal: Doğa, Çevre, Orman Bilgesi

İyigün PULAT

Fahri kardeş Yaşar Abi ile geçirdiği tanışma, dostluk, söyleşi sürecini sundu.

Yaşar Abi'nin "Yanan Ormanlarda 50 Gün" adlı Türkiye Ormancılar Derneği'nce yayınlanan kitapçığı da bu etkinlikte tanıtıldı.

Özgün, değerli "Orman Gönüllüsü" Yaşar Kemal ustamız ölüm yıldönümünde yurdumuzun birçok yöresinde anıldığı gibi; 27.02.2016 saat 16:00'da Ankara Mülkiyeliler Birliği'nde de saygın bir Edebiyatçı olarak anıldı.

Bu anma etkinliğine Orman Yüksek Mühendisi Fahri Aral kardeşimiz de katıldı.

Tarifesiz Tren

Şefik BİNGÖL

Şamir küçük bir kasabada yaşıyordu. Kasabada yaşayanların kendilerine has gelenekleri vardı. Aynı dili konuşuyor aynı dine inanıyorlardı, çoğu akrabaydı. Hikâyeleri aynıydı.

Şamir teknisyen olarak işe başlayınca sevdiği kızla evlendi. Bir çocukları oldu. Mutluydu, huzurluydu. İçinde bir kral vardı, krallar gibi yaşıyordu.

Bir gün kasabaya “dünyanın kendilerine ait olduğunu zanneden” insanlar geldi. Sokakta çatışmalar başladı. Şamir işini, neşesini kaybetti. Evde bir köşeye çekilip bu beladan kurtulmanın yollarını aradı. Bulamadı. Mutsuz, umutsuz oldu. Eşi “küçük balıkların kaderi bu, biraz sabır” diyerek onu teselli etti. Pazar günü Şamir gece yarısına kadar yine çözüm düşündü, mutfakta sandalyenin üzerinde uyuyakaldı.

Sabaha karşı büyük bir patlama ve eşinin çığlıklarıyla uyandı. Arkasından makineli tüfekler binayı taramaya başladı. Şamir kendini yere attı. Eşi ve oğlunun yattığı odaya koştu. Tüfekler sustu, ölüm sessizliği başladı, zaman durdu. Dışarıdaki ayak sesleri, uzaklaşan araba sesi saldırının bittiğini gösteriyordu. Şamir panik içinde eşine ve oğluna koştu. Eşini oğluna sarılmış yerde hareketsiz buldu. Saçlarındaki kan izlerini fark etti. Şamir küçük balıkların kaderi bu diye ağlamaya başladı.

Oğlu çok korkmuştu, titriyor konuşamıyordu.

Şamir kendini topladı. Yatak odasına gitti. Çamaşırlarını çok gerekli eşyalarını bavuluna doldurdu. Kimliğini yeleğinin cebine yerleştirdi. Sol eline bavulunu sağ eline oğlunu alarak sokağa fırladı.

Binanın bir tarafı yıkılmıştı, duvarlarda kurşun izleri, yerlerde cam kırıkları vardı.

Sokakta koşan, kaçıp kurtulmak isteyen çok insan vardı. Onlarla birlikte tren istasyonuna doğru koşmaya başladılar.

İstasyonda tarifesiz bir tren hareket etmek üzereydi. Herkes bu trene binmek, buradan uzaklaşmak istiyordu. Tren bir anda doldu, yer bulamayanlar koridorda ayakta kaldılar. Şamir bavulunu tuvalet kapısının yanına koydu, oğluyla üzerine oturdular. Tren sarsılarak hareket etti, yolcular sendeleyerek yerlerine yerleştiler.

Yolcular trenin nereye gittiğini, yolculuğun ne kadar süreceğini bilmiyorlardı. Tren giderek hızlandı. Terk edilmiş evler yıkık binalar geride kaldı. Ara istasyonlarda durmadı, zaten kimseler yoktu. Dağlık bir arazide tren tünele girdi. Tünelde trenin ışıkları yanmadı, tümüyle karanlığa gömüldüler. Lokomotiften çıkan zifiri duman pencerelerin aralarından içeri doldu. Kusan, bayılan, zehirlenen yolcular kendilerini yerlere bıraktılar. Ne kadar zaman geçtiğini kimse kestiremedi. Nihayet tünelin ucu göründü, ortalık aydınlandı. Şamir pencereyi açtı, temiz hava, sisi, dumanı alıp götürdü ve yolculuk bir süre devam etti, akşamın alaca karanlığında. Tren yavaşladı, yavaşladı son istasyonda durdu.

Bayılan zehirlenenlerin bedeni yan yana trende kaldı. Ayakta durabilenler treni terk etti.

İleride bir ışık vardı. Ona doğru yürüdüler. Tel örgülerden, bayraktan Türkiye sınır kapısına geldiklerini anladılar. Kuyrukta beklediler, arandılar, kimlik kontrolünden sonra tel örgülerden içeri girdiler.

Sıcak çorba herkese iyi geldi. Bir çadır, bir yer yatağına kavuştular.

Şabo elbiseleriyle yatağa girdi. Şamir üzerine battaniye örttü. Kendisi yatağın kenarına oturdu.

Şabo hep annesini sayıkladı. Zaman zaman kurşunlar diye yatağından sıçradı, Şamir oğlunu sakinleştirmeye çalıştı, hiç uyumadı.

Günler sonra Şabo'nun korkuları azaldı. Babasıyla konuşmaya, birlikte yürümeye başladılar.

Şamir Avrupa ülkelerine geçmek, yeni bir hayata başlamak, oğlunun geleceğini kurtarmak istiyordu. Oğlunun iyileşmesini bekliyor, her gün takvimden bir yaprak koparıyordu.

Zamanı gelmişti, yürüyüşten dönerken artık buradan ayrılacaklarını Şabo'ya söyledi. Bavulu toplayıp hemen çadırdan çıktılar. Şabo'yu seven hemşirenin odasının önünden geçiyorlardı. Şabo hemşireyle vedalaşmak istedi. Odasına girdiler, odada kimse yoktu. Masanın üzerinde bir gazete duruyordu.

Gazetenin manşetinde göçmenlerin dramı fotoğraf karelerinde dalgalarda batan botlar ve sahilde göçmenlerin cansız bedeni vardı.

Şamir fotoğraflarda savaşın

gerçek nedenini, batının gerçek yüzünü okudu. Geleceğe dair tüm umutlarını kaybetti.

Şamir “küçük balıkların kaderi bu, ya sabır” diye inlemeye başladı. Kulaklarında eşinin çığlıkları çınladı. Çığlıklar onu geri çağırıyordu, kararını değiştirdi. Ağustos ayının bir öğle vakti sol eline bavulunu sağ eline oğlunu aldı. Ölmek için ülkesine geri döndü.

Bir Bahar Günüydü

Tarık Barbaros PİLEVNE

nasip olursa ocağımıza kavuşuruz
az sonra...

- Kavuşuruz ya! Mehmet Ali'nin
yüzüne nasıl bakarım bilmem.
Çok koyun güttük, ava gittik
birlikte. Gurbette, Nazilli yanında
pamuktaydık en son. Bu güzün
evereceklerdi onu. Keşke!

Sustu, huzursuzlandı, biz de
konuşmadık...

Az sonra köyün makasına ulaştık.
İri cevizin gölgesindeki çeşme
yalağında bir karaltı oturuyordu.
Yaklaşınca durduk, yol arkadaşımız
indi, aracımız hareket etti. Baktım,
bekleyen adam kalktı. Yaslanarak
doğruldu, bir bacağı yoktu. Yolcu
ona yaklaşınca durakladı. Bir
zaman öylece bakıştılar. Sonra iri
ellerini diğerinin omzuna koydu,
sarıldılar. Omuzlaşıp köye doğru
yürüdüler. Yamaca yaslanmış
seyrek ve ahşap evlerin yorgun
çatıları üzerinde tek tük bacalar
tütüyordu...

Yol boyunca günlük ağaçlarının
narin dalları suyu okşuyor, ağırbaşlı
bir Balıkçıl kuşu güvenli adımlarla
dere yatağında ilerliyordu. Geveze
çalıkuşları heyecanla çevrede
uçuşurken, bütün bunlar beni
mutlu ediyordu...

İnsanı insan yapan değerler,
sevgi ve hoşgörüdür. Birbirimize
sunacağımız kır çiçekleridir
sevgilerimiz, reyhanlı kekik kokulu
bir yayla yelidir hoşgörümüz...

Sandırız dağlarının eteklerinde yol
alıyorduk. İki yanımızdan sayısız,
biçim biçim, irili ufaklı ağaçlar
akıyordu. Önümüz ardımız, ağaca
çalıya fidana kesmişti sanki. Çam
dallarının uçlarından fışkıran
taze yeşil bahar sürgünleri koyu
mavi gökyüzüne uzanıyordu.
Sarılı, morlu kır çiçekleri, otların
çayırın arasından başlarını
çıkartıp merakla bu cümbüşlü
yeryüzünü izliyordu. Yamaçlarda
eriyen kar suları, ilkyaz güneşinin
ılık kucağında yudum yudum
derecikler oluşturuyordu. Yolun
alt yanında akan Deliçay, her
zamankinden daha coşkun
ve telaşlıydı. Dar ve çamurlu
orman yolu kıvrımlarla Akçay
vadisine iniyordu. Yolun üzerine
kış yağmurlarıyla yamaçlardan
kopan irili ufaklı taş ve kaya
parçaları düşmüştü. Sabahtı.
Doğa yaradılışın şehvetli sancısını
duyuyordu. Ege'nin milyon yıllık
güneşi henüz kendini yeterince
anlatamıyordu ama toprak
tütüyordu...

Az ileride onu gördük, durduk,
aracın içine atladı. Gençti, kara
yağız ve iri yapıydı. Omuzunda
kirlili bir yorgan, ellerinde ucuz
naylon çantalar vardı.

- Merhaba, nereye böyle?

- Geymene'ye...

- Hayrola, sabah sabah?

- Elimizden bir kaza çıktı, damda
yatardık birkaç aydır.

- Geçmiş olsun.

- Sağ ol, köyde Mustan dayımın
oğlu evleniyordu. Sarhoştum,
hemi de sevdalı. Köy yerinde adet
olmuş ya, düğün dernekte silah
atmak. Gafletime geldi, yere doğru
çaktım çifte kırmayı. Kör yanımda
Mehmet Ali dinelirmiş... Ne
deyelim, takdiri ilahi! Bacağını
kestiler, ama mesarifi gördüm,
koltuk değneği de alıverdim. Lakin
Devlet Baba koyuvermedi, kesti
cezamızı, attı mapusaneye. Çok
şükür, günümüzü tamam eyledik,

Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN ile “Eskişehir Kent Peyzajı” Hakkında Bir Söyleşi

Dr. Nejat ÇELİK

1937 yılında Eskişehir’de dünyaya geldi. 1962 yılında Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinin ilk mezunları arasında yer aldı. Mezuniyetini takiben aynı yıl Akademinin Maliye Kürsüsüne asistan oldu. 1966 yılında Doktor, 1968 yılında Doçent oldu. Aynı yıl akademi Başkan Yardımcılığına getirilen BÜYÜKERŞEN, 1973 yılında Profesörlüğe yükseltildi. 1976 ve 1980 yıllarında Eskişehir İktisadi ve İdari İlimler Akademisi Başkanlığına seçildi. Türkiye’de ilk renkli TV sistemini Eskişehir’de kurdu.

1973 yılında Eğitimin yaygınlaştırılması amacıyla hazırladığı “Türkiye için Açıköğretim Modeli” projesi YÖK Kanunu ve 41 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile Açıköğretim Fakültesi olarak ülke çapında uygulamaya konuldu.

Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN, 1982 ve 1987 yıllarında Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü’ne getirildi. Anadolu Üniversitesi’ni, bünyesinden 3 yeni üniversite daha çıkacak kadar büyüten BÜYÜKERŞEN, kurucuları arasında yer aldığı “Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı”nın Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış

olup, bütün Türkiye’de “Çağdaş Halkevleri ve Köy Enstitüleri Modeli” diye nitelendirilen “Eğitim Parkları” ve “Semt Eğitim Birimleri”nin kuruluş çalışmalarını sürdürmüştür.

18 Nisan 1999 seçimlerinde, oyların % 44’ünü alarak, DSP listesinden Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanlığına seçilen Büyükerşen, 29 Mart 2004 seçimlerinde oyların % 45’ini alarak ikinci kez Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanlığı’na seçilmiştir. 24 Mart 2009 yerel seçimlerinde üçüncü kez, 30 Mart 2014 seçimlerinde ise dördüncü defa Büyükşehir Belediye Başkanlığına seçilen Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen evli ve iki çocuk, iki torun sahibidir.

Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen, Büyükşehir Belediye Başkanı olarak, bugün pek çoğu Türkiye’nin diğer kentlerine örnek proje olarak gösterilen, çok büyük ölçekli projeler hazırlamış, projeler için gerekli finansmanı sağlamış ve hayata geçirmiştir.

Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen’in Eskişehir’de yaşama geçirdiği projeler arasında kent içi ulaşımda raylı sistemin kurulması, Porsuk Çayı’nın çevre düzenlemeleriyle birlikte temizlenmesi, üzerindeki taşıt ve yaya köprülerinin yenilenmesi, şehrin birçok bölgesinde yüzlerce dönüme yayılan dev bölge parklarının

yapılması, Senfoni Orkestrası, Şehir Tiyatroları gibi sanat kurumlarının kurulması, yeni kültür sanat ve kongre merkezlerinin hizmete açılması, tarihi yapılara yönelik koruma ve yaşatma projelerinin hazırlanıp yaşama geçirilmesi, şehrin yeni arıtma tesisleri ile birlikte altyapı eksiklerinin tamamlanması, su altı dünyası, bilim deney merkezi, uzay evi, eğitim merkezleri gibi birçok yatırımın hizmete açılması, aralarında Türkiye’de tek olan Yılmaz Büyükerşen Balmumu Heykeller Müzesi’nin de yer aldığı yeni müzelerin kurulması gibi projeler yer almaktadır.

ÖZGEÇMİŞİNDEKİ BAZI HİZMET DETAYLARI

- TRT TV-4’üncü kanalının eğitim kanalı durumuna dönüştürülmesi
- Konusunda üniversitenin tüm gereksinimlerini karşılayan, Hollywood film stüdyolarında üretilen her çeşit set malzemelerinin üretildiği yapım atölyelerinin kurulması. (Büyükerşen, TRT’nin Kurtuluş dizisinde kullanılan o dönemin tüm araç-gereçlerinin, o dönemin silahları, otolar, uçaklar, dekorlar, setlerin üretildiği bu atölyelerde üretiminde bizzat çalışmıştır.)
- Kendisinin yapıp, Anıtkabir Müzesi’ne armağan ettiği Atatürk’ün Balmumu heykeli,
- Ankara Ulus’taki II. Meclis Binası olan Cumhuriyet Müzesi’ne, Atatürk’ün Onuncu Yıl Nutku’nu okuduğu günkü milletvekillerinin balmumu heykelleri,
- Kayseri’deki Müze için Atatürk ve Akşehir Batı

Cephesi Karargâh Müzesi için İsmet İnönü’nün Balmumu Heykellerinin yapımı,

- Kampüs çevresini ağaçlandırma çalışmalarından (1,5 milyon dikimi) ötürü Türkiye Ormancılar Derneği tarafından (kuruluşunun 60. yıl etkinliğinde) 1985 yılında “Şükran Plaketi” de almıştır.

Üniversite kampüsünün peyzaj mimarisine de çok önem veren BÜYÜKERŞEN, aynı zamanda bizzat heykel sanatı ile uğraşmaktadır. Atatürk’ün doğumunun 100. yılının kutlandığı 1981 yılında Eskişehir’in köylerine hediye ettiği büstler ile Mihalıççık, Mahmudiye, Seyitgazi ilçeleri ile Gemlik’in Karacaali ve Kapaklı köylerindeki Atatürk heykelleri BÜYÜKERŞEN’in imzasını taşımaktadır.

Ayrıca, Gaziantep Vilayet Binası önündeki bronz Atatürk heykelini de yapan Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN, Türkiye’de “balmumu mumya heykel” yapımında tek isim olup, Anıtkabir Müzesi’nde sergilenen Atatürk

Mumya heykeli ile II. TBMM binasındaki mumya heykeller ve Makedonya Manastır Askeri İdadi Müzesi’ndeki “17 yaşında Atatürk” mumyası, İnebolu’daki Balmumu Atatürk Heykeli, Samsun Gazi Müzesindeki Atatürk ve silah arkadaşlarının balmumu heykellerini yapmıştır. Bunların yanı sıra 2008 yılında Londra’daki Madam Tussaud müzesine yeniden yaptırılan Atatürk Heykelinin yapım çalışmalarına da üç hafta süre ile katılmıştır.

NÇ- Uzun zamandır Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen hocam ile “Eskişehir Kent Peyzajı” hakkında bir söyleşi yapmayı hayal ediyordum ama buna bir türlü cesaret edemiyordum. Bir gün bu fikrimi benden tecrübeli meslektaşlarıma bir sohbet esnasında açtığımda çok güzel bir fikir biz şimdiye kadar niçin düşünemedik dediler ve beni bu röportajı yapmaya cesaretlendirdiler.

Ben de şehrimizi büyük bir Peyzaj Mimarı gibi estetik ve kültürel altyapı donatılarıyla zenginleştirerek bizlerin ve tüm

halkımızın (yerli/yabancı Turist) kullanımına sunan bu değerli SANATÇI kimliği ön plana çıkan Hocamızla sizler için bu söyleşiyi yapmaya karar verdim.

Söyleşi

NÇ. Sayın Büyükerşen Hocam, 21.Mart "Dünya Ormancılık günü ve haftası" münasebetiyle bu söyleşiyi sizinle gerçekleştirmemize değerli zamanınızdan bizlere zaman ayırarak bizleri kabul ettiğiniz için Şahsım ve Türkiye Ormancılar Derneği adına en başta çok teşekkür ederim. Çocuklarınızdan birisinin adının da "YAPRAK" olduğunu da biliyorum... Hocam doğa, orman, ağaç, çiçek size neleri çağırıştırıyor?

YB. İçinde yaşadığımız bu mavi gezegen, insanoğluna verilmiş en büyük hediyedir. Ancak biz bu hediye, özellikle son yüzyıldır büyük bir hoyratlıkla kullanıyoruz. Ormanları yok ediyoruz, ağaçları, çiçekleri... Her şeyi. Oysa bunların hiç birinin ikamesi yok. Yani, tükendiğinde alıp yerine koyacağız farklı bir şeye sahip değiliz. Doğanın dengesini, telafi edilemeyecek şekilde bozuyoruz. Bu dünya bizlere hiçbir karşılık beklemeden verilmiş, parayla ya da başka bir değerle ölçülemeyecek bir hediye. Kısacası yaşamın kaynağı, ta kendisi. O nedenle doğa, içinde barındırdığı her şeyle, vazgeçilmesi mümkün olmayan bir şey.

ORMAN ve AV

ŞUBAT 1985

Türkiye Ormancılar Derneği

1961-1984 yılları arasında Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ne 4.534.700 adet ibrel ve 18.902.700 adet yapraklı specimen kullanmıştır. Belirtilen bu sayılar Türkiye Ormancılar Derneği'ne bağlı olan Ağaçlandırmaya ve Orman Kontrol Genel Müdürlüğü'ne devami atılan Atatürk Orman ve Ağaçlandırmaya Bakanlığı'na da kayıtlıdır.

Ağaçlandırmaya faaliyetleri - yani sıra Orta Doğu Teknik Üniversitesi, kamu kurumlarının, üniversitelerin, okullara, camilere, belediyelere ve çeşitli kişi ve kurumlara bugüne kadar 1 milyon adete yakın fidan yardımı yaparak ağaç sevgisini yurtta yayılmasına yardımcı olmaya çalışmaktadır.

Bu yılın ve etkili ağaçlandırmaya hizmetleri sebebiyle Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne şükran ifadesi olarak Derneğin hazırladığı plaket, Üniversite adına, Üniversite Rektörü Prof. Dr. Mehmet Gökalp'a sunuldu.

Erturum'da bulunan Atatürk Üniversitesi'ne, üniversite kampüsü ile çevresinde şimdiye kadar 2 milyon üzerinde fidan dikilmiş durumda. Üniversiteler arasında ağaçlandırmaya

ODTÜ adına, Rektör Prof. Mehmet GÖKALP'a, Derneğin plaketini takan.

hizmetleri bakımından ODTÜ'den sonra ikinci sırayı alan Atatürk Üniversitesi'nin bu faaliyetlerine, Derneğin şükran plaketini Üniversite Rektörü Prof. Dr. Murat Ertugrul'a takdim olundu.

24 Mayıs 1984 tarihinde - burada, resimli olarak geniş şekilde yer almış bulunan üniversitelerin - ağaçlandırmaya yarışmada, Ekşişehir'de bulunan Anadolu Üniversitesi de önemli bir derece kazanmıştır. Üniversite Rektörü, Sayın Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen, bu hususta şükran plaketini, Üniversite yetkililerine ne kadar

A.Ü. adına Rektör Prof. Dr. Hakkı ERTUGRUL'a, Dernek plaketini takan.

geliş, ama o denli güzel ve önemli bir ağaçlandırmaya sevgisiyle de öyle. Herkese, ağaç ve ağaçlandırmaya sevgisiyle verebilirsek, Türkiye bir ağaç sevgisi olabilir. Halen Ekşişehir'deki üniversite kampüsü ile etrafında 15 milyon adedin üzerinde fidanın dikildiği Anadolu Üniversitesi için, Derneğe hazırlanmış bulunan şükran plaketini ise, toplantıya katılan Üniversite Rektörü Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen'e teslim edildi.

Daha sonra ise, 1 milyon 200 bin adet fidan dikilmesi tamamlanmış olup halen de ağaç dikme işlerini sürdüren Bursa Uludağ Üniversitesi ile 1 milyon 300 bine yakın fidan dikimini gerçekleştirilmiş ve, fidan dikme işleri devam ettiren Ankara Hacıettepe Üniversitesi için hazırlanmış bulunan Derneğin şükran plaketini

Ekşişehir A.Ü. adına Rektör Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN'e, Dernek plaketini takan.

Türk Silahlı Kuvvetleri adına Hk. Org. Cemil ÇUBUK, plaketini Burhanettin KORAMAZ'dan alan.

İlanın plaketini, Türk Silahlı Kuvvetleri adına Genelkurmay Başkanlığı'nı temsilen kabul etmek üzere, Genelkurmay Başkanlığı Değerlendirmeye ve Denetim Dairesi Başkanı Hk. Org. Cemil Çubuk'a teslim edildi. Türkiye Ormancılar Derneği Yönetim Kurulu eski başkanlarından Burhanettin Koramaz tarafından, Hk. Org. Cemil Çubuk'a takdim edildi.

Bunu takiben yine yurt sahinde önemli ağaçlandırmaya hizmetleri yapan ve özellikle kampüslerindeki yoğun ağaç dikme çabalarına değinilerek, Üniversitemizin orman kurma faaliyetlerine dikkat çekildi ve üniversitelerin bu çabalarında Derneğin şükranlarını ifade eden plaketini almak üzere, toplantıda bulunan Yüksek Öğretim Kurulu Başkanı Prof. İhsan Doğramacı davet edildi. Üniversiteler adına,

YÖK adına Prof. İhsan DOĞRAMACI'ya, dernek plaketini Dr. Hayat GÜRBAN tarafından sunulan.

Derneğin şükran plaketini, Yönetim Kurulunun eski başkanlarından Dr. Hayat Gürban tarafından, Prof. İhsan Doğramacı'ya teslim edildi.

Üniversitelerin bu çalışmalarını değerlendiren, kampüslerinde, şimdiye kadar yaptıkları ağaçlandırmaları 1 milyondan daha fazla ağaç dikme işini gerçekleştiren 5 üniversite övülerek tanıtıldı: Alınan bilgilere göre;

«Bu Üniversitelerin başında yer alan Ankara'daki Ortadoğu Teknik Üniversitesinde, 44500 dekar genişliğindeki arazi, tetimlik işleri sona erdiğinden, hızlı bir şekilde gelişen erozyon sebebiyle bitkisel toprak her yıl büyük ölçüde kaybedilmekte. Erozyonu kontrol altına alabilmek amacıyla ağaçlandırmaya çalışmaları başlanılmış. 1988 yılında arazinin fiziksel ve kimyasal toprak niteliklerini tespit eden toprak analizlerine haritası yapılmıştır. Bu haritaya göre 31500 dekarın başka kısımlar tahsis mümkün olmayıp yalnızca ağaçlandırmaya suretiyle değerlendirilebileceği eski Orman Genel Müdürlüğünden Dr. Fuat Adalı ve Amiral Erturum ve Orman Genel Müdürlüğü teknik elemanlarından oluşan bir heyet tarafından tespit edilmiştir.

Bu sonuçta göre çok geniş olan ve sulama imkânlarından da yoksun bulunan üniversite arazisinde uygulanacak ağaçlandırmaya teknik ve maliyet sorunları nedeniyle 1988 yılında sınırlı alanlarda toprak uygun arazilere başlanılmış ve 1981 yılında da bahar - toprak metodu tayin ve tespit edilmiştir.

Metodun uygulanması için bir land-oaze projesi hazırlanarak çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Uygulamalarda keitir olarak;

1 - Hızlı gelişen bitkisel erozyonu kontrol altına almak.

2 - Ağaçlandırmaya suretiyle Ankara halkına geniş bir rekreasyon alanı kazandırmak ve;

3 - Yalnız görsel ve fonksiyonel Land-oaze'e dönük kalmayıp gelir sağlama işlemlerine yönelmek (kavaklık, bademlik, meyve ve gıda...) esasları ele alınmıştır.

Üniversite alanındaki ağaçlandırmalarda teknik kurules hazırlanan uygulama raporunda saptanan yapraklı ve ibrel specimenler kullanılmış bulunmaktadır.

NÇ: *Belediye hizmetlerinizde yeşile verdiğiniz önemi biliyoruz, diğer yandan sizin öncelikle ilk göz ağrımız ve onu bir baba şefkati ve sevgisiyle çocuk gibi büyüüttüğünüz ve en sonunda da uluslararası saygın ve devasa bir üniversiteye çevirdiğiniz Anadolu Üniversitesi'nin Yunus Emre kampüsünün harabe bir kum ocağından bugün yemyeşil Üniversite kampüsü haline getirdiniz. Bu çalışmalarınızda temel felsefeniz nedir?*

YB. Ben içinde yeşilin olmadığı hiçbir yaşam alanı tasavvur edemiyorum. Evinizin önü, yürüdüğünüz yol, oturup soluklandığınız park, ailenizle birlikte birkaç güzel saat geçirmek için gittiğiniz büyük parklar. Yeşil, hayatımızın her alanında olmalı. O nedenle, benim Anadolu Üniversitesi Yunus Emre yerleşkesini biçimlendirirken, planlamalarımızda ağırlık verdiğim en önemli nokta buydu. Şimdi içine girenlerin dışında hemen önünden geçen çevreyolunu kullananlar bile Yunus Emre Kampusunun, yeşillere bürünmüş o halinden etkileniyorlar. Üzüldüğüm bir nokta var yalnız, son yıllarda kampus içindeki yapılaşma biraz kontrolden çıkmış gibi. Bu durum beni endişelendiriyor.

NÇ. *Hocam dört defa üst üste Eskişehir Belediye Başkanı seçildiniz. Bu sonucu almanızda doğaya verdiğiniz önem, gerçekleştirdiğiniz çevre düzenlemelerinin etkisinin olduğunu düşünüyor musunuz?*

YB. Bu sonucu almamızda kuşkusuz birçok şeyin etkisi var. Doğaya verdiğimiz önem ve ortaya koyduğumuz projeler bunlardan biri. Eskişehir'e çok büyük, ülke çapında tematik parklar yaptık.

Kentpark, Sazova Bilim Kültür Parkı gibi. Aynı şekilde şehir merkezinde ana caddelerdeki ağaçlandırma ve çiçeklendirme çalışmalarımız var. Eskişehirililer ve başka şehirlerden gelenler, şehrin bu rengârenk halini görünce bayılıyorlar.

NÇ. *Pek çok yönü olan (hoca, iktisatçı, politikacı) bir kişiliksiniz. Türkiye'de yapılan belediye hizmetlerinde çevre düzenlemelerine bakış nasıldır? Sizce bu nasıl olmalı? Bir değerlendirme yapabilir misiniz?*

YB. Şehirlerin çevre düzenlemeleri açısından daha çok yeşile kavuşturulmaları belediyelerin öncelikli çalışmalarından ve görevlerinden biridir. Ne yazık ki, ülkemizdeki birçok şehirde kişi başına düşen yeşil alan miktarı Avrupa ortalamalarının altında. Çünkü Türkiye'de, yatay değil dikey bir büyüme yaşıyor şehirlerde. Bu da, şehir merkezindeki alanların yeşil alandan çok rant amaçlı yapılaşma için kullanılmalarını getiriyor. Bizim Eskişehir'deki en büyük avantajlarımızdan biri,

hemşehrilerimizin yeşile olan isteği ve tutkusu. Yaptıklarımız korunuyor kollanıyor, ayrıca Eskişehirililer için yeşil her zaman ilk öncelik. Bugün Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerimizde bir takım tesisler ve yeni projeler için bile olsa, ormanların nasıl göz kırpmadan yok ediliyor olduğunu görüyor ve bundan derin bir endişe ve üzüntü duyuyorum.

NÇ. *Eskişehir'de yapmış olduğunuz çevre düzenlemelerinde nasıl bir yol izlediniz? Makro bakış açınız nedir?*

YB. Şehirler, yalnızca otomobillerin egemenliği altındaki yollardan, kaldırımlardan ve gri yüzlü binalardan ibaret değildir. Doğanın ve yeşilin bulunmadığı bir yaşam alanı düşünemediğimi söylemiştim. Son derece modern yollar, modern yapılar, modern ve çok fonksiyonlu tesisler, alt ve üst yapılar kurabilirsiniz. Ancak bunların çevresini yeşil alanlarla bütünleyemezseniz, zaman içinde yavaş yavaş ölmelerinin önüne geçemezsiniz. Daha kısa ve öz şekilde söylemem gerekirse, bir

şehir için ne yaparsanız yapın, yeşil yoksa eksikse, yaptıklarınızın çok anlamı olmaz.

NÇ. Tabii buraya kadar doğa ve çevre konularında konuştuk. Ama birçok alanda yakalamış olduğunuz başarıyı Eskişehir’de 4 kez üst üste seçilerek Belediyecilikte de gösterdiniz. Başarılı bir belediye başkanı olarak, belediyecilik sizce nasıl olmalıdır?

YB. Ben bu şehirde doğdum, bu şehirde büyüdüm, okudum ve hep bu şehirde görev yaptım. Bir takım görevler nedeniyle yurt dışında bulunduğum dönemlerin dışında hep Eskişehir’de oldum. O nedenle bu şehrin tüm hikâyesini biliyorum. Tabiri caizse, en küçük hücrelerine kadar çok iyi tanıyorum. Öyle olunca, şehrin ve o şehirde yaşayanların isteklerini, önceliklerini, nelere önem verdiklerini biliyorsunuz. Hemşehrilerim de beni yakından tanıyorlar. Yani birbirimizi iyi biliyoruz. Öyle olunca da, Eskişehir’in ve Eskişehirlielerin yararına olan projeler ve hizmetler yaptığınız sürece, şehir de size gerekli güveni gösteriyor.

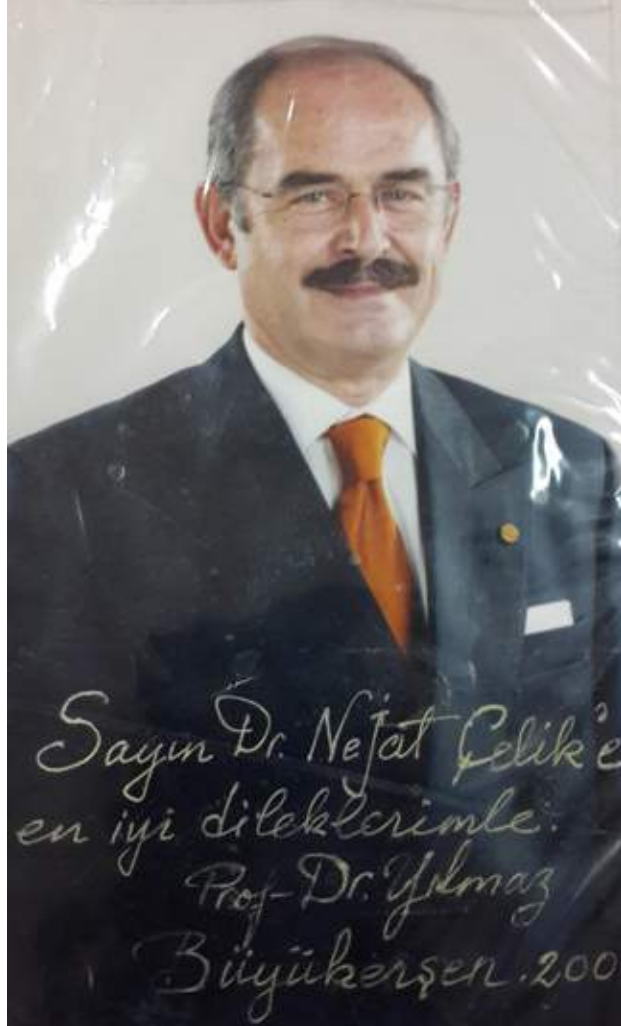
NÇ. Sizin çok yaratıcı bir kişilik olduğunuz biliniyor. Şimdiye kadar özellikle doğa ve çevre konusunda yapmak isteyip de gerçekleştiremediğiniz projeleriniz var mı?

YB. Gerek üniversite rektörlüğüm, gerekse büyükşehir belediye başkanlığım dönemlerinde, projeler konusunda hep aklın ve bilimin yolunu seçtim. Gerçekleşmesi mümkün olmayan, hayali projelerin peşinde gitmedim. Öyle olunca da, hep ayakları yere basan, verimli, gerekli projeler geliştirdim.

NÇ. Türkiye Ormancılar Derneği olarak, başarılarınızı hayranlıkla izliyoruz. 1924 yılında kurulmuş olan Derneğimiz Cumhuriyetin doğa ve orman konusunda ilk sivil toplum örgütüdür. Derneğin dergisi olan Orman ve Av okuyucularına vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

YB. Öncelikle, böylesine önemli bir konuda görüşlerimi açıklama fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Sözlerimin başında da belirttiğim gibi, yalnızca ülkemiz açısından değil, dünyamızın tamamı açısından üzüntü verici gelişmeler yaşanıyor. Doğayı çok özensiz kullanıyor, kaynakları hoyratça tüketiyoruz. Ormanlar

da, dünyamızın doğal dengesi içindeki en önemli alanlardan biri, hatta birincisi. Ormanlara yalnızca “ağaç” olarak bakmamak gerek. İçinde barındırdığı yaban hayatı, su kaynaklarıyla nefes almamızı sağlayan ana unsur. Türkiye Ormancılar Derneği olarak, hem çalışmalarınız hem de yayın organlarınızla bu hassasiyetin kurulmasında ve yaşatılmasında önemli bir görev üstleniyorsunuz. Ormanlarımızı korumak için çaba gösteren fedakâr çalışanlarımızı ve bu alanda gönüllü olarak katkı verenleri içtenlikle kutluyorum.

Gizemli Bol Tohum Yılları ile Yabanıl Yaşamda Üremenin Eş Zamanlılığı

Suat TOSUN

Emekli Orman Yük. Müh. – BOLU

Ortaçağlardan 20.Yüzyıla kadar Pirene
kayın ormanlarında Fransız Köylülerinin
kullandıkları bir deyim var:

“Ha ayı yılı, ha fıstık yılı..!”

RESİM 1. Son yıllarda nesli
tükenme endişesi taşınan Pirene
ayı

Bazı orman ağaçları yine bazı yıllar,
acaba neden cömert şekilde meyve
ve kozalak üretmek için bir fikir
birliğine varmaktadırlar?

Bu soruya yanıt yüzyıllarca
insanoğlunun merakını cezbetmiş
ve hala son yıllarda biyolog, ekolog,
ormancı, zoolog, dendrolog v.d.
araştırmacılar tarafından epeyce
hipotez, teori konusu olarak dile
getirilmiştir.

Avrupa ve Amerika’da özellikle
hayvansal gıda olarak, başta meşe,
kestane, kayın ve diğer sert meyveli
tohum veren ağaçlarda mahsulün
durumunu çiftçiler yüzyıllar boyu
takip etmişlerdir. Hatta Kuzey
Amerika’da Palamark State
Park’ta Kızılderili yerli halk kendi
beslenmelerinde meşe palamudunu
çatlatıp dere kenarında sepetlerde
akan suda tutarak nişastasının
acılığını kaybettirip ekmek v.b.
yiyecekler yaparak beslenmelerinde
yararlanıyorlardı.

Pek çok orman ağacı türünde
tohum verimliliğinin her yıl aynı
düzeyde seyretmemesi, daha ziyade
döngüsel oluşu, yaklaşık olarak
2-8 ve daha fazla yılda bol tohum
oluşturmasına biz ormancılar “bol
tohum yılları” derken; Dünyada
pek çok ülke Anglo-Sakson
kökenli “maest” isminden dolayı
“mast yıl” şeklinde tanımını
literatürde kullanmaktadır.

RESİM 2: Kuzey Amerika'da yerli Kızılderili halkı, geçmişte meşe palamutlarının acımsı nişasta tadını yok etmek için palamutu çizip, sepetle akan suda tutmaları sayesinde beslenmelerinde yararlanmışlardır (Koenig ve Knops 2005).

Bu kelimeden üretilen “masting” olgusu ise, odunsu bitki toplumlarının aralıklı olarak bol meyvelenmesine denmektedir (Kelly, 1994). Kelly tarafından birçok hipotez gözden geçirilmiştir. En çok ekonomik ıskala hipotezi üzerinde durulmuştur. Jenzen (1971), Silvertown (1980), predatör doygunluğunun muhtemel mekanizmaları içinde toplayan görüşünü ve yine Norton ve Kelly (1988)'nin önemli etkiye sahip rüzgarla tozlaşmanın rolünü ve tohumun dağılımını Koenig et al. (1994), Herrera et al. (1988), Koenig ve Knops (2000) ile Kelly ve Sork (2002) de önemsemişlerdir.

1994 yılında Kaliforniya Berkeley Üniversitesinden Biyolojik Bilimler Fakültesinden Prof. Dr. W.D. Koenig tarafından uygulanan tohum verimliliği araştırmalarında

ilginç sonuçlar elde olunmuştur. Kaliforniya Eyaletinde 600 km. yi geçen geniş bir arazide, mavi meşe (*Q. douglasii*) ormanlarından 10 farklı ortamda önce anket sonra sahada kapan çalışmalarıyla yapılan gözlemler 2002 yılına dek sürdürülmüştür. Koenig ve arkadaşı Knops; geniş alanlarda meşelerdeki bol tohum birlikteliğinin eş zamanlılık (senkronizasyon) olgusunun hiç bir tartışmaya yer bırakmadan “üçlü mekanizma” ile ilgili olduğunu belirtmişlerdir. Bu üçlü; kimyasal, üreme ve çevre koşulları idi. Bireyler arasında sinyallerin iletilmesi için kimyasal maddelerin kullanımı yaygındır. 2011 yılında Valery Blaine ve arkadaşları kimyasal senkronizasyon hipotezine karşı; alışveriş merkezleri, karayolları ve evlerle kilometrelerce ayrılmış bugünün parçalanmış ormanları için bu hipotezin tatmin edici olmadığını savunmuşlardır. Koenig ve arkadaşlarınca kabul gören Avusturalyalı araştırmacı Moran'ın “Moran Etkisi” adını verdiği olguda ise; iki farklı yerdeki aynı tür populasyonun tohum verimliliğindeki unsurların korelasyon ilişkilerinin ortak çevre etkisi bakımından eşit olduğu gösterilmiştir. Bu nedenle coğrafi olarak geniş çaplı ortamlarda iklim koşullarının ağaçlarda bol tohum eş zamanlılığına neden olması olasıdır. Ayrıca iklim yönüyle baskın olan unsurların en belli başlı parametresi sıcaklık olacağına dair bazı kanıtlar saptanmıştır. Kaliforniya'da birçok meşe türünde izlenen araştırma sonuçlarına göre, Nisan ayındaki ortalama sıcaklık değerleriyle o yılın diğer 11 ayı değerlerinden farklı olarak tohum verimi ilişkisi bulunmuştur. Ve masting (bol tohum yılı) için Nisan ayı en önemli ay seçilmiştir. Yani, meşe ağaçlarının erkek ve dişi

çiçeklerinin üretildikleri zamanın sıcaklık koşullarının bir bol tohum yılında oluşan tohumların final dökülmelerindeki verimle çok önemli ilişkisi bulunmaktadır.

Keza, Güney Amerika'nın batı kıyısındaki Pasifik Okyanusu yüzey sularının periyodik (3-8 yıl aralıklı) olarak ısınmasına EL NİNO denilmekte ve sıcaklıkların dönemsel dalgalanmalarıyla aynı coğrafi masting eşzamanlı olarak çalışmasını sürdürmektedir (Koenig ve Knops, 2000).

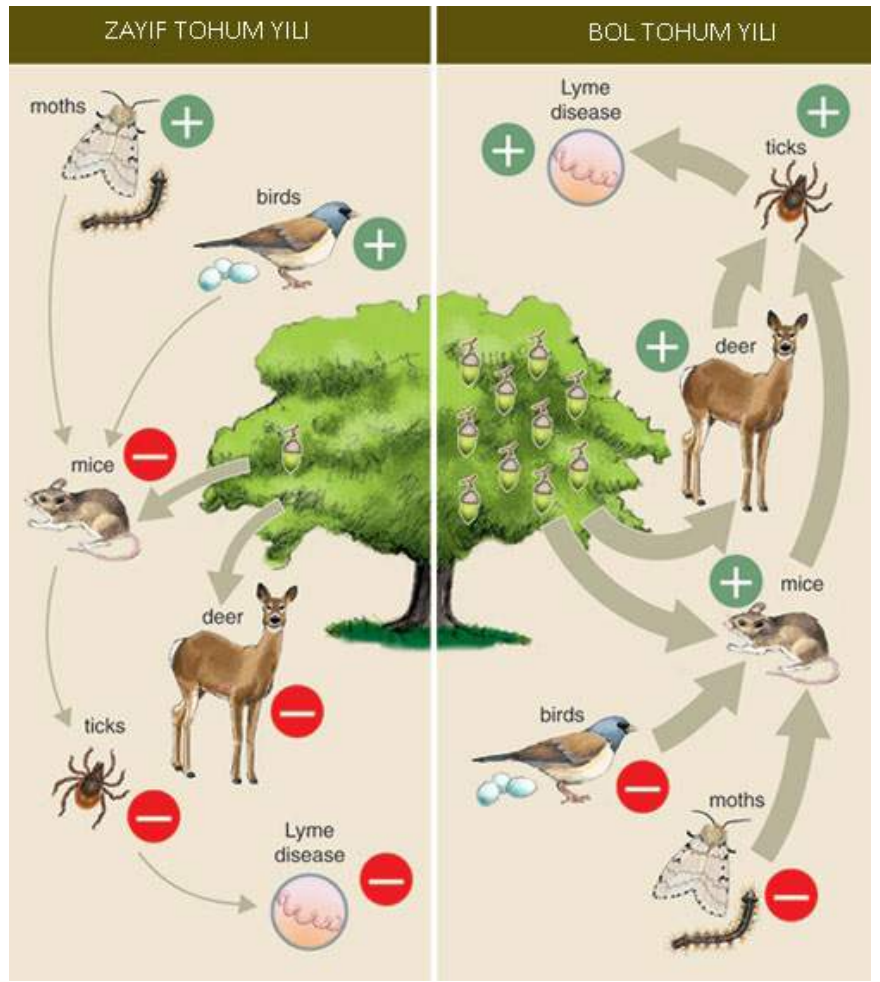
Kelly (1994)'e göre; bir bol tohum yılı şiddetli bir kış belirleyicisi olarak gözükmemektedir. Masting (bol tohum yılları) üzerinde iklim değişiminin etkisi büyük sorunun bir parçası olmaktadır. Bol tohum yıllarında besin kaynaklarındaki fazlalık, fare ve geyik populasyonlarının hızla artmasına yol açar. Koenig ve Knops (2000)'a göre; “predatör doygunluğu” bol tohum yılları oluşmasında tohumları tüketen yırtıcı bir dünyada hayatta kalmak için ağacın bir stratejisinin geliştiği fikri birinci hipotezdir. Beri yandan “tozlaşma verimliliği” masting davranışının ikinci hipotezidir. Üçüncü hipotez, bitkide önemli bir kaynak yatırımının tohum üretmek için yani bitki iç kaynaklarının büyümeden üremeye kayması, karmaşık bir evrimsel davranış modelinin bir parçası olduğunu düşündürmektedir.

RESİM 3: K. Amerika'da palamut ağaçkakanlarının (*Melanerpes formicivorus*) dikili kuru meşelerde açtıkları oyuklara palamut depolaması (Fotoğraf: Koenig).

Kelly ve Sork (2002)'a göre; araştırmalarındaki 570 veri setinde rüzgarla tozlaşan ağaç türlerinde, bioticall (böcek ve kuşlarla vd. canlılarla) tozlaşanlara nazaran bol tohum üretiminde değişim katsayısı yüksek olmaktadır ve bol tohum yılıyla sıkı bir şekilde hava koşullarının doğrudan etkilediği bir adaptif (uyumlu) üreme özelliği olduğu sonucuna varılmıştır.

Valery Blaine (2011), biraz Ezopumsu anlatışıyla aşağıdaki senaryoyu anlatır. Bir bol tohum yılı geçmesiyle; yağlı palamut dolmasıyla fareler ve geyikler mutlu, meşe ağaçlarının ekstra ikramlarından zevkle yararlanır. Böylece beslenen fareler ve geyikler mini nüfus patlaması sonucunda yavru birer sürü üretirler. Sürekli sevilmeyen keneye gelince, bu sekiz ayaklı ektoparazitler, fareler ve geyiklere özellikle düşkündür. Bu artış, kan emen kene nüfusuna yarar. Kene nüfusunun bir kısmı LYME hastalığını taşıdığından kene sayısının artışıyla hastalık verici kenelerin oranı da çoğalır. Rob Kanter (2014); Amerika'nın farklı bölgelerinden gelen verilerden bol tohum yıllarından sonra LYME hastalığı salgınlarında artış görüldüğünü yinelemektedir.

Maalesef kenelerden ve sivrisineklerden bakterilerle insana bulaşan LYME'nin Türkiye için de gizli bir tehlikeli hastalık olduğunu vurgulayan Prof Dr. Barbaros Çetin (2014) hayli kalabalık nüfusumuzun bunu bulaştıracak kene türlerinin (*Ixodes scapularis*, *Ixodes pacificus*) ortamlarında yaşadığını belirtmektedir. Sadece ABD'de 20 milyon LYME hastası olduğunu söyleyen Çetin, LYME hastalığının KKKA (Kırım Kongo Kanamalı Ateşi) gibi virüsle değil, çeşitli hastalıkları taklit ederek bakterilerle bulaşmakta olduğunu belirtmektedir.

RESİM 4: Sağdaki resimde meşe bol tohum yılında, artış gösteren (+) geyik, fare, kene ve Lyme hastalığı. Soldaki resimde, zayıf tohum yılında artış gösteren (+) kuşlar, güveler ve azalan geyik, fare, keneler (Koenig ve Knops 2005).

Fotoğraf: Bülent BOZ

BAZI TÜRLERDE EŞ ZAMANLI BOLLUK

Ağaç türlerinin her birinin diğerinden bağımsız olarak tohum tutmayı sürdürmekte olduğu genel bir anlayıştır. Ancak, Avrupa’da ve bizde bazı araştırma sonuçlarının sentezinden istisnai olarak, “iki türde bol tohum yıllarının birleşmesi” rastlantıların ötesinde algılanabilir.

Avrupa’da kayın (*F. sylvatica* L.) ve batı göknarı (*A. alba*) arasında anlaşmalı bir beraberlik uyumu görülmüştür. Özellikle Polonya’nın güneyindeki kayın ve göknar meşcerelerinde 1995’te çok zengin tohum yılının birlikte olması dikkate değerdir. 1998, 1995, 1992, 1982, 1964, 1951 yılları

iki türde bol tohum izlenmiştir (Kantorowicz, W.2000).

Türkiye’de 1987 yılında; Bolu Yöresi doğu kayını (*F. orientalis* Lipsky.) ormanlarında ve Bolu – Aladağ İşletmesi Uludağ göknarı meşcerelerinde tohum kapanlarında saptadığımız birim alana dökülen (m²’ye) kayın ve Uludağ göknarı tohumunun bazı deneme alanlarında m² ye ortalama 750 adede ulaşabildiği ve sanki yerden rastgele avuçlar dolusu tohum toplanabildiği bir olağanüstü yıl gözlemlenmiştir.

ŞAŞIRTAN ARD ARDA BOL TOHUM YILLARI

Bol tohum yıllarının art arda iki yıl birbirini takip etmesi

beklenilmeyen bir olay veya kabul edilmeyecek bir olgu gibi algılanır (Kantorowicz, W., 2000).

Avrupa’da Ormancılık Komisyonu Forest Condition Monitoring (FCM) Programı ve ICP Forest Programıyla tohum davranışları izlenmektedir. FCM programınca Sitka ladininde 1995 ve 1996 yılları bol tohum yılı olarak tescillenmiştir. Araştırmacı D. Jardin’e atfen Kantorowicz; birinci yıl tohumların tamamının dökülmemesi ve takip eden yıl dökmesi gibi görüldüğü ifadelerini kullanmıştır. Oysa FCM programında ise, Haziran ve erken Eylül ayları arasında bunun gibi bir hata yapılmasının umulmadığı ifade edilmiştir.

Sarıçam türünde Polonya’da oluşmuş olağanüstü birbirini izleyen bol tohum yılları sayıca

epey fazladır. Örneğin; 1964, 1965 ve 1966, 1972 ve 1973, 1976 ve 1977, 1992 ve 1993, 1995 ve 1996 gibi yıllarda bol tohum yılları oluşmuştur. Araştırmacı Polonyalı Kantorowicz (2000); bu peş peşe verimliliğin açıklanmasını, meşceredeki aynı veya farklı ağaçlarda oluşan bir olgu (bu fenomenin tohum oluşumuna veya çiçeklenmenin dış çevre etkilerinin uyarımına geç gelen cevabı olacağı) olup olmadığının araştırılmasının ilginç olacağını vurgulamıştır.

Bolu –Aladağ sarıçam meşcerelerinde (1986-2007) yıllarında sürdürülen tohum verimi araştırmalarında Tosun (2010); 1992 ve 1993 yılları gibi iki bol tohum yılının peş peşe; 1995 ve 1996 yılları gibi iyi (1995) ve bol (1996) tohum yıllarının yine art arda oluştuğunu, tohum kapanlarına bağlı gözlem ve ölçmelerle saptamıştır. Bu düzensiz

beklenilmeyen art arda bolluğun nedeni hakkında ise; aynı yetiştirme ortamında iklimik faktörlerin (sıcaklık, yağış) tohum verimliliği ile korelasyonu nedeniyle, art arda kurak geçen 1990 yılı ile 1993 ve 1994 Temmuz ayları kuraklık indisi (Erinç) değerlerinin $\bar{I}m=20$ 'den aşağıda oluşundan dolayı olabileceği düşünülmüştür.

Overgaard R. ve ark. (2006)'a göre; İsveç'in güneyinde Avrupa kayını (*F. sylvatica* L.)'nda 30 yıllık süreçte iki olay saptanmıştır.

İklim değişimleriyle, özellikle sıcaklığın artmasıyla bol tohum frekanslarının sıklaşması gözlenmiştir. Bu ormanlarda son 30 yılda bol tohum yılı olma frekansının 2,5 yıl aralığına düşmesi iklim değişiminin etkinliğini göstermektedir. Bunun yanı sıra atmosferde azot depolanması, bir ihtimalle

yardımcı bir faktördür.

Unutulmamalıdır ki, F. L. Tacon ve ark. (1983)'nın yaptıkları kayında gübreleme denemelerinde; 120-140 yaşlarında Avrupa kayını meşcerelerinde, azot ve fosforlu gübreleme sonucu, erkek çiçek sayılarında %69 ve dişi çiçek sayılarında ise 2.7 misli artış saptanmıştır.

Bazı dendroekolojistlere göre (Holmsgaard, 1962); bir bol tohum yılında, erken yaz ile çakışan zaman aralığı, çoğu zaman ağaçlarda çok dar bir halka genişliği karakteristiği ve önceki yıla göre büyüme azalmasına yol açmaktadır. Bu durum diğer bir yıl ile karşılaştırıldığında halka genişliğinde %50 'ye kadar düşüşe neden olabilmektedir.

A.J. Hacket-Pain ve ark. (2015),

Fotoğraf: Bülent BOZ

Avrupa kayını (*F.sylvatica* L.) bol tohum veriminin, yaz mevsimi sıcaklığına bağlı olarak, kambial büyümede ağaç yıllık halkaları üzerindeki davranışlarının etkisini araştırdılar. Büyüme ve önceki yılın yaz sıcaklığı ile tohum üretiminin eş zamanlı varyasyonlarına bağlı istatistiksel modeller geliştirmişlerdir.

TOHUM VERİMLİLİĞİ VE YABANIL YAŞAM

Bol tohum yılına tümüyle bağlı hayvan türleri nadirdir. Birçok kuş ve memeli türleri, yüksek oranda hayatta kalma ve üreme başarısını bol tohum yıllarında göstermekteyseler de tamamen bağımlı kalmazlar.

K. Amerikada fareler (*Peromyscus* sp.,) derin çizgili sincaplar (*Tamiasciurus hudsonicus*) ve beyaz kuyruklu geyik (*Odocoileus virginianus*) bol bir tohum yılından sonraki yılda artan nüfusa sahip olurlar (Wolf F.1996).

Memelilerden daha az hareketli olanlarda, bol tohumlu ağaçlar tarafından üretilen tohum sayısı ile nüfusları çoğunlukla dalgalanma gösterir. Geyik, ayı, domuz, sincap gibi memeliler, daha çok yiyecek bulmak için başka bir habitata hareket edebilirler. Fakat bu kuşlar kadar çok geniş alanları kapsamaz (Scarlett, TL. 2004). K. Amerika'da palamut ağaçkakanları (*Melanerpes formicivorus*) istikrarlı ve yerleşik nüfusu desteklemek için öncelikle meşe palamudunu ararlar. Tek türe bağlı meşe ormanlarında palamut ürünü; ağaçkakanlar için risk taşır. Bunun için farklı periyotlarda bol tohum veren meşe türlerine ait meşcereler daha güvencelidir.

RESİM 5: Meşe palamutu

Böceklerin 1000'den fazla türü meşe ağaçları üzerinde yaşar. Bazı yaban arıları da ağaçkakanlar için özel yırtıcı hayvanlardır. Palamut ağaçkakanlarının ağaç larvalarını yemesi ise kendisi için bir bonus olarak kabul etmesindendir (W.Koenig ve J.Knops (2005).

Yabanıl yaşama ilişkin bir gözlem de ülkemizden; Bolu-Yedigöller Milli Parkında, 1982 yılı Ekim ayının ortalarında, kayın doğal gençleştirmesinin sorunları ile ilgili seminer dolayısıyla Yedigöller'de gecelemiştik. Sabah 07.00 sularında kalkıp Dirgine İşletmesine gitmek üzereyken gökyüzünde uzunluğu 500 metreyi geçen tren katarları gibi sıralanmış ancak doğru hat teşkil etmeksizin, inişli çıkışlı kalabalık bir tahtalı güvercini (*Columba palumbus*) sürüsü civar meşe, kayın ağaçlarına doğru alçalıp sonradan kalkıyorlardı. Bu göçmen kuşlar gibi yer üstünde domuzlar, sincaplar ve özellikle fareler hepsi hasat mevsimindeydiler. Ve biz teknik elemanlar ise; kayında 1981

yılında oluşan bol tohum yılının ardından, doğal gençleştirme alanlarında %90 olan başarısızlığın nedenlerini tartışıyorduk...!

Bol tohum yıllarının yukarıda bir kısmını açıklamaya çalıştığımız karmaşık evrimsel davranışlarına kesin nokta koymak ve ormanın ekolojik dengesindeki sırlara erişmek, araştırmacıları daha çok yoracağına benziyor.

- BLAİN, V.2011. The Nature of Things.
- BOYDAK, M.1977. Eskişehir-Çatacık Mıntıkası ormanlarında sarıçamın tohum verimi üzerine araştırmalar. İ.Ü. Orman Fak. Yayın No.23o.1977.İstanbul.
- CHALUPKA ve GIERTYCH 1973. Seed years in *Picea abies*. Arboretum Kornickie.
- ÇALIŞKAN, A., ÖZALP.G., KARADAĞ,M. 2004. Karabük Büyükdüz Araştırma Ormanında Karaçam+Meşe+Gökknar+Kayın Meşcerelerinde Meşenin gençleştirilmesi.BTKDZ yayını.tek bülten Bolu.
- ÇETİN, B; 2014. Lyme hastalığı kene ısırığıyla bulaşıyor ve çok tehlikeli. Hürriyet Gazetesi 16 Temmuz 2014 Kelebek eki.
- DROSBYSHIEV, İ.. et al. 2007. Effects of weather condiditon on mast years frequency in beech in Sweden. Forestry. Vol. 80.2007.
- HERRERA, C.M. et al.1998. Population –level estimates of interennual variability in seed production. Oikos-82.
- HİLTON,G.M.,PACKHAM,J.R. 2002. Variaton in the masting of common beech in Northern Europe over two centuries (1800-2001). Forestry.76.2002.
- JENZEN,D.H. 1971. Seed predation by animals. Annual Review of Ecology and Systematics.2.
- KANTER, R. 2014. Protocol for oak mast-monitoring and assesing seed –traits. Eren .Oak Mast Protocol.
- KANTOROWICZ, W. 2000. Half a century of seed years in major trees species of Poland. Silva Genetica. 49.haft.2000.
- KELLY, D.1994. The evolutionary ecology of mast seeding trends in ecology. Evolution 9 .
- KELLY, D. SORK, V. 2002. Mast seeding in perennial plants. Why, how, where? Ann. Rev. Ecol. Sys.33.
- KOENIG, W.D.et al. 1996. Acorn production by oak in Central Coastal California. Canadian Journal of Forest Research 26.
- KOENİG W.D. 1999. Spatial autocorrelation in ecological studies trends in ecology-evolution 14:22-26
- KOENİG, W. D; KNOPS, M.H. 2000. Pattern of annual seed by producton three California oaks . California oaks an.oak sym .2006.
- KOENİG, W.D.et all.2010. Testing the enviromental predicton hypotesis for mast –seeding in California oaks. Can.J.Res. 40.2010.
- NORTON, D.A. et all.1988. Mast seeding over 33 years.
- OVERGAARD R. 2010. Seed production and natural regeneration of beech (*F. Sylvania* L.) in Southern Sweden. Sweden Universty of Agricultural Sciences. Alnarp. 2010.
- SILWERTOWN, J.W. 1980. The evalutionary ecology of mast seeding in trees. Biological Journal of the Linnean Society 14.
- SCARLETT, T.L. 2004. Acorn prediction and winter reproduction in white –footed mice (*Peromyscus leucopus*) in Southern Piedmont Forest.Soouthern Naturalist.3 ,2004.
- SORK, V. L. 1993. Evolutionary ecology of mast-seeding and tropical oaks.
- TACON, F. OSWALD, H.1983. Kayının tohum verimi üzerine mineral gübrelemenin etkisi. Çeviri; Suat Tosun, O.A.E. Dergisi.1983.Ankara.
- TOSUN, S. 1986. Doğu kayını (*F.orientalis* Lipsky.) nda çiçek – meyve ilişkisi ve pratik bir gözlem önerisi. O.A.E. Der.1986.
- TOSUN, S. 1992. Bolu Yöresi Doğu kayını (*F. Orientalis* Lipsky.) ormanlarında tohum verimi üzerine araştırmalar. O.A.E. Yayını, Tek. Bül.no 232 Ankara.
- TOSUN, S. 2010. Bolu- Aladağ sarıçam ve Uludağ göknarı ormanlarında tohum verimi üzerine araştırmalar. BTKZ.O.A.E. yayını.Tek.Bül.13, 2010.Bolu.

Orman Mühendislerinin Bir Başka Sorunu: Fidan Üretim Yetkisi

Cansu ÖZTÜRK

Orman Mühendisi-Üretim Sorumlusu

Oya Fidancılık A.Ş AYDIN

Orman mühendisliği mesleğini yapmak ve yapmaya devam etmek oldukça önemli bir gurur sebebidir biz orman mühendislerine göre. Doğa ile iç içe olmak bol oksijenli, temiz, el değmemiş, içinde huzur bulduğumuz bir iş sahamız var; bunu mesleğimizin bize getirdiği fırsatlara borçluyuz. Bir düşünsenize müşterileriniz ağaçlar siz ona ne yaparsanız size vereceği cevap belli. Bizler orman mühendisliği bölümünü üniversitelerde okurken ne zor

hava şartlarına alıştırdık kendimizi, nelere göğüs gerdik yağmurlu havada dışarda ders işledik, karlı havada araziye çıktık, belki de birçoğumuz için ilk başta tuhaf gelirken sonraları benimsedik bu durumu. Evet, zorlukları memnuniyetle karşıladık kuş cıvıltılarını dinlerken, temiz havayı içimize çekerken, yılanmış bir ağaca sarılırken neler hissetiysek o zor hava şartları da bize bir o kadar haz hissettirdi.

Ama...

Üniversiteden mezun olduk ilk sorun nasıl iş bulacağız oldu. En kısa yoldan nasıl iş buluruz, hangi işlerde çalışabiliriz dedik. İlk yöntem tabi herkesin de bildiği gibi KPSS sınavı idi. Birçoğumuz sınava hazırlandık ancak, sınav bir hüsrana, sonuçlar bir hüsrana atamalar yine hüsrana oldu... Bu konuda yazacak çok cümle var fakat bu başlı başına bir yazı konusu... Ve az sayıda arkadaşımız teşkilatta yer alırken geriye kalanlar aslanın ağzındaki ekmeği alabilmek için girdik hayat savaşına.

Bu savaşta bazılarımız özel ormancılık bürolarında, bazılarımız meslek tanımından çok uzak sektörlerde, bazılarımız ne yazık ki hala işsiz, bazılarımızda özel fidanlıklarda çalışıyor.

Özel fidanlıklarda ne mi yapıyor? Kısaca bahsedeyim peyzaj amaçlı süs bitkileri üretiliyor, büyütülüyor bakılıyor ve son olarak satışı yapılıyor.

Bu alanda çalışan orman mühendisi sayısı çok az neden mi? Çünkü orman mühendislerinin

başarı ile yetiştirip büyüttüğü tüm fidanlara ve ağaçlara onay imzası ziraat mühendisi ve peyzaj mimarı arkadaşlarımıza ait. Ben onların imza atmasından dem vurmuyorum yanlış anlaşılmasın ben neden bu yetkiye orman mühendisleri de dahil değil bundan şikayetçiyim. Herhangi bir türe ihtiyaç duyduğumuzda orman fidanlıklarının kapısını çalıyoruz özel fidanlıklar olarak başka bir kuruma ait böyle bir müdürlük yokken Orman Genel Müdürlüğü'nün Orman Fidanlık Müdürlükleri vardır ama yetkilisi Tarım İl Müdürlüğündeki ziraat mühendisleridir. Okurken komik gelir değil mi bence de komik. Orman mühendisi üretsin büyütsün bu amaçta işlev gören kurumları olsun ama imza yetkisi bir başka meslek mensubunun olsun. Gerçekten çok acı ve komik bir durum.

Fidan üretimi hiç kuşkusuz başta orman mühendisi işidir. Bunları ticari, bilimsel ve tarımsal anlamda geliştirmek de onların görevidir. Bugün orman fakültelerinde

büyük önemle okutulan Genel Botanik, Gymnospermae (Açık Tohumlular), Angiospermae (Kapalı Tohumlular), Odun Anatomisi, Tohum ve Fidanlık Tekniği, Ağaçlandırma Tekniği, Toprak İlmi, Bitki Beslemesi, Endüstriyel Ağaçlandırma, Tohum Teknolojisi, Tarımsal Ormancılık, Odun Dışı Orman Ürünleri, Süs Bitkisi Yetiştiriciliği gibi birçok

dersin öğretildiği fakültelerden çıkan orman mühendisi arkadaşlarımızın 'Fidan Yetiştirme' yetkisi nasıl olmaz? soruyorum size. Bu neye cevaptır. Üniversitelerde bize bu dersleri öğreten akademisyenlere mi cevap yoksa bu dersleri tamamlayan orman mühendisi meslektaşlarımıza mı?

Fidan yetiştirme imza yetkisinin Tarım İl Müdürlüklerinde değil Orman Fidanlık Müdürlüklerinde olması aynı zamanda meslektaşlarımıza imza yetkisinin verilmesi ve ticari amaçlı fidanlıklarda resmi yetkili olma yetkisinin verilmesi gerekmektedir.

Saygı ve Sevgi ile...

Trakya (Edirne, Kırklareli, İğneada, Tekirdağ) Gezisi

Özgen DEMİREL

İ.Ü. Orman Fakültesi 1961-1962 yılı girişlilerinin geleneksel 22'nci yurtiçi gezisini, büyük bir katılımıla 5-10 Ekim 2015 tarihleri arasında devre arkadaşları, eşleri ve bizleri bırakmayan eski dostlarımızla birlikte Trakya'ya düzenledik.

Gezilerimizin gayesi; bir araya gelerek geçen senelerin anılarını yâd etmek, gezilerde gidilen yörenin tarihi, turistik ve tabiat varlıklarını yerinde görmek, hatıralarımıza geçireceğimiz günlerin anılarını not düşmek ve hoşnutluğumuzu gelecek senelere aktarma arzusu ve sağlıklı yaşamak temennimizi sürdürmektir. Her yıl düzenlediğimiz toplantılarımızda, geçen bir yılın hasretiyle kavuşmanın heyecanını yaşıyoruz. İlerleyen bu yaşlarımızda,

imkânların verdiği ölçüde, en iyi otelleri seçerek keyifli ortamlar yaratarak, her gece eğlencemizi de ihmal etmeyerek sayılı günlerimizi huzur içinde geçirerek sağlıklı tamamlamayı diliyoruz.

Gezimize, Ankara, İstanbul ve bu güzergâhtaki arkadaşlarımızı Ankara'dan kaldırdığımız bize özel otobüsle toplayarak birinci gün Edirne'den başlıyoruz...

Edirne gezimizde; Mimar Sinan'ın şaheseri Selimiye Camii ve Külliyesi, Bedesteni gezilerek Edirne'nin meşhur yaprak ciğeri ve manda yoğurdunu yedikten sonra alışverişte hediyelik badem ezmesi, Kavala kurabiyesi, aynalı süpürgesini alarak, Edirne'nin kahraman müdafî Gazi Mehmet

Şükrü Paşa Anıtı, şehitlik ve tabyaların bulunduğu alanı ziyaret ettik. Yer altı ve üstü 30 adet tabya sergi alanına dönüştürülmüş. Burada 40 gün savunma emri verilmesine rağmen Şükrü Paşa Edirne'yi 5 ay 5 gün müdafa ederek düşman kuvvetlerinin komutanlarını, krallarını bile kendisine hayran bırakmıştır. Anlatılan olayları dinledikçe ve günümüzle mukayese ettiğimizde, bir taraftan yokluk ve düşman akınlarına karşı bir avuç askerle vücutlarını taşın altına koyarak yapılan müdafa bizlerde yoğun duygular yarattı. Bu ülke böyle kazanıldı. Toprak altındaki tünellerle birbirine bağlanmış tabyalardaki askerler yokluk içinde kahramanca çatışmışlar. Erzakları, askeri tok tutmak için un içine karıştırılan kumlu ekmekler olmuş. Kahramanlarımıza şükranlarımızı arz ederiz.

Şükrü Paşa'nın Vasiyeti (1857-1916)

“Düşman, hatlarımızı geçtikten sonra ölürsem; beni mezara koymayın, etimi itler ve kuşlar çeke çeke yesinler. Fakat müdafa hattımız bozulmadan şehit olursam; kefenim, lifim, sabunum çantamdadır. Beni, bu mahale

gömeceksiniz ve gelen nesiller üzerime bir abide dikecekler” Anıtı ve mezarı bu tepededir...

Geziye devamla; Sarayıçi Er Meydanı, Kırkpınar güreş alanları, tarihi köprüleri, Balkan şehitleri anıtı ile erken Osmanlı Sarayları kalıntılarını gezerek günü tamamlıyoruz.

Edirne'deki ikinci günümüzde, Sultan II. Beyazıt (1447-1512) Camii ve Külliyesi, Darüşşifa Hastanesi gezilerek Meriç Nehri kenarındaki restoranda tarihi Meriç Köprüsünü seyrederek öğle yemeğini alıyoruz. Tarihi Karaağaç Tren Garındaki Trakya Üniversitesi'nin Rektörlük ve Güzel Sanatlar Akademisinin bulunduğu kampüste, Türkiye Cumhuriyeti'nin nüfus cüzdanı olan LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI'nın anısına Cumhuriyetimizin 75. Kuruluş Yılında Türk halkına armağan edilen Lozan Anıtı, İnönü büstü, Lozan Müzesi, Lozan Meydanı ve Lozan Fidanlığını görüyoruz. Anıt 19 Temmuz 1988 tarihinde açılmıştır. Burada Üniversite Rektörü ile grubumuzu tanıştırdık ve birlikte hatıra fotoğrafı çektirdik, fotoğrafları kendi sitelerinde de yayınladılar.

Edirne'den Kırklareli'ne geçiyoruz, buradaki molamızda buranın meşhuru olan Dibek Kahvesi ve Hayrabolu tatlısını tadararak, akşama Demirköy-İğneada'ya geçerek deniz kenarında konuşlandırılmış, geniş kumsalı ve plajı ile görülmeye değer olan yörenin en güzel oteline yerleşiyoruz.

İğneada, İstanbul'a 240 km (3 saat) uzaklıkta olup, Türkiye'nin Karadeniz'de en uzun kıyısı bulunan (61 km) Bulgaristan sınırındaki tatil kasabasıdır. 3 gün kalacağımız İğneada'da; oldukça sığ olan denize girenlerimiz, sahildeki kumsalda yürüyüş yapanlarımız ve Otelin Türk hamamından ve havuzundan her gün yararlananlarımız oldu. Her akşam yemeklerinden sonra da otelin roofundaki canlı müzik eşliğindeki eğlenceyi de kaçırmadık.

Öğle yemeği için Otelimizden de görülen kumluk sahilin devamındaki bir balıkçı limanı olan Limanköy'e geçiyoruz. Bu köy deniz kenarında kurulmuş, görülmeye değer, halkı aydın bir köy. Köy meydanında kitapları

sembolize eden figürleri, meydanın ortasında ziyaretçileri karşılayan Atatürk büstü, hayretle karşıladığımız, iki katlı modern kütüphane binasını görüyoruz. Meydanda bulunan yöresel ürünler pazarını geziyor ve "Kafe Limanköy"de kumda pişirilen Türk kahvesi ve çayını yudumlayıp, sahildeki balık çeşitlerinin servis edildiği "Liman Lokantası"nda mükellef bir öğle yemeği alarak, burun ucundaki tepede bulunan Fransız deniz fenerini geziyoruz.

İkinci günde; dünyada örnekleri çok az bulunan, doğal yaşamın devam ettiği, yaban hayatın canlı olduğu ve birçok ekosistemler bütünü olan meşe, kayın, dişbudak ağaç türlerinin sıklıkla bulunduğu Longoz (Subasar) Ormanlarını geziyoruz. 2007 yılında Milli Park ilan edilen ve 3155 dönümü kapsayan bu ormanlar, özellikle doğaseverlerin ve yaban hayat gözlemcilerinin en çok ziyaret ettikleri yerlerin başında gelmektedir. Oksijeni bol, ormanı bol, yürümek için oldukça elverişli ve düz olan bu alanda, grubumuzda dizlerinden şikâyetçi olanlar

dâhil, herkes hiçbir yorgunluk hissetmeden yürüyüşlerini yaptılar.

İğneada, Kuzey Avrupa kuş yolu üzerinde bulunan en ideal konaklama ve barınma merkezi konumundadır. Özellikle deniz kenarında bulunan gölleri ile kuşların mola verdikleri yerlerin başında gelmektedir. Erikli, Mert, Saka, Pedina, Aypoloz gölleri bu yörede bulunmaktadır.

Diğer günde de, Demirköy sınırları içinde bulunan dünyaca ünlü Dupnisa Mağarasını geziyoruz.

Üç günlük gezimizin ardından, görülmeye değer İğneada'dan

ayrılarak Lüleburgaz'a hareket ediyor ve Sokullu Mehmet Paşa Camii ve Külliyesini geziyoruz. Cami içinde minber yanında asılı olan tarihi Türk Sancağı dalgalanmakta... Lüleburgazı geçince Manyetik Alana geliyoruz, burada bizde deney yapıyoruz. Otobüsün motorunu durdurmamıza rağmen otobüsün hareketini gözlemliyoruz.

Tekirdağ'da öğlen yemeğinde Tekirdağ köftesini tadıyoruz ve sırasıyla kent merkezinde yer alan Macar Halk Kahramanı Rakoczi Müze Evi, ünlü vatan şairi Namık Kemal'in müze evi ve anıtı ile Rüstem Paşa Camii ve Külliyesini ziyaretle Otelimizde akşam için özel hazırlanmış yemeğe katılıyoruz.

Son gün Tekirdağ'dan Şarköy'e hareketle, Şarköy'de mandıra alışverişi ile Mürefte'ye geçerek şarap imalathanesi gezip şarap alarak, İstanbul'a hareket ediyor ve aynı gün Ankara'ya dönüyoruz.

Altı gün süren bu gezide Türkiye'nin en güzel ormanlarını, geniş ve uzun kumsallarını, temiz denizini ve tabiatın en güzel, saf ve bakir yöresini izledik ve yaşadık. Herkesin bu güzellikleri tahrip olmadan görmelerini diliyorum.

Dönüşte aldığımız İğneada ile ilgili nükleer santral kurulacağı haberi hepimizi çok üzdü. Türkiye'de bu kadar güzel ve bakir doğal yaşamın

bütün örneklerinin bulunduğu bu bölgeye böyle bir tesisin kurulması insanlığa ve tabiata yapılmış ihanet olacaktır. Karardan dönülerek gelecek nesillere aktaracağımız bu güzelim yöre elden çıkarılmaz umarım.

Başka gezi ve devre toplantılarımızda buluşmak üzere, sağlıklı yaşam dileğiyle bu seneyi de tamamladık.

Sondan Bir Önceki Durak -I- -Söz Başı-

Osman GÖKÇE

bilim.ege@gmail.com

www.osmangokce.com

Fas'ın Fes Kentinde Kurulan Keyruvan Üniversitesi-859

Ruhi Su'nun "çocuklar göçler balıklar" adlı uzunçalarını 08.11.1980'de edinmişim. "Balık Ağzı" Halim Şerif'in bir şiiri ve bu uzunçaların da 7. türküsüdür. Bugün de ilk günkü gibi duygulanarak dinlerim. Dinlemeyenlere de mutlaka dinlemelerini öneririm. Ancak Ruhi Su'dan ve Ruhi Su bestesi ile dinlenilmelidir, bestesini ben yaptım diyen çalındıcılardan değil. Bu türkünün özellikle ilk iki dizesi beni çok etkilemiştir. Ne zaman bir işim sarpa sarsa, bir girişimim sonuç vermese, kırılısam, incinsem, beklediğimi bulamasam bu iki dizeyi okumuşumdur içimden ya da dışımdan:

Bu bir kılıç balığının öyküsü Yazılmasa da olurdu.

Yani ben de derim ki bu bir ormancının üniversite günlüğüdür. Yazılmasa da olurdu. Ama yazdım, yazdım ama okunmasa da olur

Akademisyenlik yıllarımı yazmak istiyorum. Ancak böyle bir konuyu yazmak için çok duraksadım, çok ikircikli oldum. Bunun birkaç nedeni vardı. Ama en temel nedeni üniversite kurumunun tarihi ile ilgili olanıydı.

Üniversite kavramının, Eflatun ve Aristo'nun **politik ve dini baskılar olmadan**, öğrencileri ile yaptığı

İstanbul Üniversitesi-1453

felsefi tartışmalardan doğduğu ileri sürülmekte, ilk üniversitenin de Konstantinopoli Üniversitesi adıyla 425 yılında imparator vekili (nâib) Michael tarafından öğrenci loncası olarak kurulduğu bildirilmekte ve bugünkü anlamda ilk üniversitelerin ise Abbâsiler döneminde Bağdat'ta ortaya çıktığı ileri sürülmektedir (<http://tr.wikipedia.org/wiki>).

Verilen bilgilere göre, Emeviler tarafından Fas'ın Fes kentinde kurulan Keyruvan Üniversitesi 859, Sultan Birinci İdris tarafından kurulan Bağdat'taki Nizanmiye Medresesi 1065, Bologna Üniversitesi 1088, Paris Üniversitesi 1150, Oxford Üniversitesi 1167, Osmanlılar dönemindeki ilk üniversite olan İznik Medresesi 1331, Fatih Külliyesine dayanan İstanbul Üniversitesi 1453, İstanbul Teknik Üniversitesi 1773, Osman Hamdi'nin kurduğu Sanayi-i Nefise Mektebi 1882'de açılmıştır.

Bu kısa açıklamalardan da anlaşılacağı gibi, üniversiteler dünya genelinde yaklaşık 1500 yıllık, ülkemizde de yine yaklaşık 700 yıllık geçmişi olan kurumlardır.

Bu kadar uzun geçmişi olan kurumların, kuruluşların başlarından geçmeyen kalmamıştır. Bu kurumlar çok şey görmüş, çok şey yaşamışlardır. Çok incelenmiş, irdelenmiş, didiklenmiş, övülüp göklere çıkarılmıştır. Çok yerilmiş, hırpalanmış, yere vurulmuştur. Çok konuşulmuş, çok yazılmış, çok yargılanmışlardır. Haklarında belki de söylenecek hiç bir söz kalmamıştır.

Bir yandan, üniversitelerin kendileri tartışmacı kurumlardır. Tartışmacılık varlıklarının en doğal, en olağan sonucudur. Çünkü üniversiteler bilimsel doğruların peşinde koşarlar. Böylesi bir çaba yani doğruları arama, bulma ve hatta onları kabul ettirme çabası da çok yoğun tartışmaların yaşandığı bir ortamı doğurur, kaçınılmaz kılar. Dolayısıyla, çeşitli başka dış nedenler olmasa bile üniversiteler kendi içlerinde sürekli tartışma yaşarlar. Üstelik bu tartışmalar havada kalan, uçup gidip, kaybolan tartışmalar değildir. Bunlar uzun uzun yazılara dökülürler. Makalelere, kitaplara konu olurlar. Kongreler, konferanslar, sempozyumlar, çalıştaylar düzenlenir, bildiriler sunulur ve

bunlar cilt cilt kitaplara dönüşürler. Haklarında diploma tezleri, yüksek lisans tezleri, doktora tezleri yapılır. Üstelik bütün bu etkinlikler tek yönlü, tek yanlı ve yalın değildir. Her konuyu kapsar ve her soruya, her soruna yanıt arar. Belirtilen bu etkinlikler ciltler dolusu, kütüphaneler dolusu kaynaklar oluşturular.

Diğer yandan, üniversiteler uzun geçmişleri boyunca yalnızca kendi iç tartışmalarının konusu olarak kalmamışlardır. Varoluşun tümü ile ve bunların tüm yönleriyle ilgilendikleri için her toplumun her kesiminin de ilgi alanı içerisinde olmuşlardır. Kadınların erkeklerin, köylülerin kentlilerin, varılların yoksulların, gençlerin yaşlıların, askerlerin sivillerin, dindarların dinsizlerin, politikacıların apolitiklerin kısaca akla gelebilen her toplum kesiminin ilgilendiği, üzerinde konuştuğu, düşündüğü kurumlardır üniversiteler. Örneğin üniversitelerle ilgili dünyadaki gelmiş geçmiş tüm yargı kararları toplansa, bir araya getirilse kütüphanelere sığmaz metinler ortaya çıkar.

Bu nedenle önce, *ne kaldı ki ne söyleyeceksin* diye düşündüm. Kısacık bir insan ömrü içinde bugüne dek söylenenlere ve yazılanlara ek olarak özgün ne ürettin ki onu yazacaksın dedim kendi kendime ve bu konuyu yazmakta duraksadım.

Sonra bir soru takıldı kafama. Bunca uzun geçmişi olan, bugüne kadar da çok konuşulan ve çok tartışılan üniversitelerin bütün bu geçmişe karşın başlangıcından beri değişmeyen, çözümlenemeyen sorunları var mıdır ve varsa bunlar nelerdir acaba diye düşündüm.

Soruyu sordum amma; böyle

bir soruyu bilimsel doğrulukta yanıtlamanın hiç de kolay bir iş olmadığını biliyordum. Bir yol bulmaya, işi kolaylaştırmaya çalıştım. Üniversiteler tarihinde yaşanmış ve yaşanmakta olan tüm sorunları arama, tarama, toplama ve değerlendirme yerine kendi üniversite yaşamımda gördüğüm, karşılaştığım süregelen bu tür sorunların üzerinde durmayı yeğledim.

Benim akademisyen olmam da olmamam da bir sorundu aslında. Kısaca özetlemeye çalışayım:

İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nin daha ikinci sınıfında öğrenciyken asistan olmayı aklıma koymuştum. Toprak Kürsüsü Başkanı Ord. Prof. Dr. Asaf İrmak'ın Toprak İlmi dersinde kendisi ile bir tartışmaya girmem akademisyenlik serüvenimin bir başlangıcı oldu. Derste tartışma doğuran bir konu nedeniyle Asaf Hocayı ve onun şahsında diğer hocaları suçlamıştım. Öğrencilerle ve mezun ettikleri mühendislerle hiç ilgilenmediklerini ve onların haklarını korumadıklarını ileri sürerek belki de, belki de değil düşünüyorum ki mutlaka ölçüsüzce konuşmuştum.

Asaf Hoca çok nezaketli bir hoca idi. Hem beni bozmadı ve hem de dersin kaynamasına izin vermedi. Beni odasına davet etti, uzun uzun konuşabileceğimizi ve tartışabileceğimizi söyledi. Konu kapandı.

Hocanın odasına daha sonra gittim. Benimle aynı düzeyde iki insan, iki arkadaşmış gibi konuştu. Düşüncelerimi dinledi. Daha sonra da odasına gidip gelmemi doğuran bir yakınlık oluştu. Diploma tezimi de kendisi verdi. *Belgrat Ormanlarında Çeşitli Türler*

Oxford Üniversitesi-1096

Altındaki Humus Tabakalarının Özellikleri konulu bir çalışma yaptım. Yaptığım çalışmadan çok memnun oldu ve fakülte bitince de beni kürsüsüne teknik asistan olarak aldı.

Mutluca ve heveslice çalışıyordum ki ip koptu. Hoca uzunca bir süre için İngiltere'ye ben de askere gittim. Askerlik sonunda asistan maaşının neredeyse dört katı maaş eden bir yevmiye konusu çıktı mühendisler için (10196 Sayılı Kararname). Ailevi yükümlülüklerim nedeniyle istemeye istemeye parayı tercih ettim ve fakülteye geri dönmedim.

Dönmedim amma araştırmacılık tutkum da dinmedi. Uygulamaya geçtim, uygulamada araştırma kurumlarını seçtim ve çalışırken de doktora yaptım. Bir araştırma kurumunda müdür oldum. Ancak politikanın hışmına uğradım, sürgün yedim, vurgun yedim ve meslekten ayrılmak zorunda kaldım. Çok kısa bir aradan sonra doktora çalışmasını yaptığım Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nde akademik

kademenin en alt basamağından göreve başladım. Yaş 47 idi. Babam Hacı Resul Omar Ağa'nın sık sık yinelediği gibi "Yiğide dar yer olmaz" dedim ve düştüm yola.

Nefes almadan 2 yıl çalıştım ve 12.10.1989 Tarihinde doçent oldum. Yaşım 49 idi. Arkasından 2 ay sonra da hak ettiğim ödülü aldım, by-pass oldum. Bu birinci by-pasın üzerinden 24 ve ikinci by-pasın üzerinden de 5 yıl geçti. Yaşıyorum hâlâ Nazım Hikmet'in şiirini okuyarak, şiirin Zülfü Livaneli'nin yorumu ile şarkısını dinleyerek:

Yürek değil be, çarıkılmış bu, manda gönünden,
teper ha babam teper
paralanmaz
teper taşlı yolları.

Bir vapur geçer Varna önünden,
uy Karadeniz'in gümüş telleri,
bir vapur geçer Boğaz'a doğru.
Nazım usulcacık okşar vapuru,
yanar elleri...

Fotoğraf: Bülent BOZ

Erol ÖKTEM

Hocamızı Kaybettik

Prof. Dr. Ahmet TOLUNAY
Süleyman Demirel Üniversitesi,
Orman Fakültesi, Orman
Mühendisliği Bölümü-İSPARTA

Doç. Dr. Bilgin İÇEL
Süleyman Demirel Üniversitesi,
Orman Fakültesi, Orman
Endüstri Mühendisliği Bölümü-
İSPARTA

Ormancılık mesleğinin ve ormancılık eğitimi camiasının önemli isimlerinden biri olan Doç. Dr. Erol Öktem Hocamız, ebediyete intikal etti. Öğretim üyesi olarak görev yaptığı en son kurum olan Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi'nden emekli olmuştu. O, bizim hem hocamız, hem de duayenimizdi. Bizler, ondan sadece ormancılık mesleğini değil, yaşam ile ilgili de çok şey öğrendik.

Erol Hocamız, Ormancılık Araştırma Enstitüsü'nde uzun yıllar araştırmacı ve idareci olarak

görev yapmıştır. 1997 yılında, Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümüne öğretim üyesi olarak atanmış, emekli oluncaya kadar bu görevi sürdürmüştür.

Erol Hocamız, fakültedeki görevi esnasında sadece ders veren bir öğretim üyesi olmamış, giyimi, konuşması ve davranışları ile de öğrencilerine örnek olmuştur. Yeni kurulan bir fakültenin gelişmesi için de büyük çaba harcamıştır. Onun fakülteye her gelişinde, yanında muhakkak kütüphaneye

kazandırdığı yeni kitaplar, eğitim araçları ve laboratuvar malzemeleri bulunurdu. Bu özverili çalışmalarının, herkes tarafından örnek alınması gerekir.

Bilimsel yönü ve akademisyen kişiliği oldukça güçlü olmasına rağmen, çok mütevazı bir insandı. 1979 yılında doktorasını tamamlamasına rağmen, bir sonraki akademik unvan için hırslı davranmamış, 1996 yılında (çevresinin ısrarı sonucu) doçentlik unvanını almıştır. Aslında bu unvanı, orman endüstrisi alanında yaptığı ulusal ve uluslararası düzeydeki bilimsel çalışmaları ile çok önceden hak etmiştir.

Erol Hocamız yanlışlara asla göz yummayan, bilge ve iyilik timsali bir insandı. Hiçbir olayı ve kimseyi hafife almaz, bulunduğu ortamda değiştirebileceği olumsuzluklar için sonuna kadar mücadele ederdi. İnsanları eleştirirken asla kırıcı olmaz, yanlış ve eksiklikleri çok net ama nazik bir şekilde ifade ederdi. Fakültede görev yaptığı yıllar boyunca odası her zaman, herkese açık olmuştur. Öyle ki çok yorgun olduğu bir gün, biraz dinlenebilmesi için asistanları kapısını dışarıdan kilitlemek zorunda kalmışlardır.

Erol Hocamız hiç boş durmaz sürekli çalışırdı. Hatta Ankara'dan Isparta'ya gelirken otobüste bile boş durmaz, bir şeyler incelemiş ve notlar almış olarak gelirdi. Çok güzel fıkra anlatır, en gergin ve sıkıntılı bir anda bile, bir fıkra anlatarak ortamı yumuşatırdı.

Erol Hocamız, bulunduğu ortamda herkes tarafından sevilip sayılmayı başarabilen ender insanlardan birisi olmuştur. Öncelikle insanlığı, mesleki bilgi ve tecrübesi, genel kültürü, hoş sohbeti, babacanlığı,

sempatikliği, nezaketi, yardım severliği, alçak gönüllülüğü ile beraber çalıştığı çalışma arkadaşlarına, öğrencilerine örnek olmuştur.

Kendisini ebediyete uğurladığımız 21 Ocak 2016 tarihi bizler için tarihteki en acı günlerimizden biri olarak anılacaktır. Kendisini seven herkesin en önemli tesellisi; arkasında bıraktığı çalışmaları ve adını sürekli yaşatacak olan kendisinin yetiştirdiği, arkadaşlık ettiği insanların sonsuz sevgi ve saygısıdır. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi personeli ve öğrencileri adına, bizlere verdiği her şey için şükranlarımızı sunuyor, ışıklar içinde yatsın diyoruz.

Erol Öktem Hocamız ile İlgili Bilgiler

1996-2000 Doçent, Süleyman Demirel Üniversitesi, Orman Fakültesi.

1973-1979 Doktora, İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

1969-1971 Yüksek Lisans, University of Wales, Bangor, İngiltere.

1955-1960 Lisans, İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi.

1946-1954 Lise.

Mesleki Faaliyetleri

1997-2000 Süleyman Demirel Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı.

1987-1997 Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Bölüm Başkanı.

1979-1987 Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Müdür Yardımcısı.

1967-1978 Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Orman Ürünleri Araştırmaları Uzmanı.

1963-1967 Orman Genel Müdürlüğü, Amenajman Heyeti Mühendisi.

1961-1963 Vatani Görev, Yedek Subay.

1960-1961 Orman Genel Müdürlüğü, Amenajman Heyeti Mühendisi.

Diğer Bilimsel Faaliyetleri

1972 Kongre, VII. Dünya Ormancılık Kongresi, Buenos Aires, Arjantin.

1974 Seminer, Yapıda Liflevha, Yonga Levha Kullanımı, Sopron, Macaristan.

1977 Workshop, Odun İşleyen Endüstrilerde Kullanılan Tutkallar, Viyana, Avusturya.

1976-1978 Türk Standartları Enstitüsü, Ormancılık, Orman Ürünleri Hazırlık Grubu Başkan Yardımcısı.

1981-1982 Hacettepe Üniversitesi, Mesleki Teknoloji Yüksek Okulu, Lisans Tezi Danışmanlığı.

1983 Toplantı, İslam Ülkeleri Ormancılık Uzmanları Toplantısı, Peshawer, Pakistan.

1990 Sempozyum, Uluslararası Sedir Sempozyumu Antalya, Türkiye.

1993 Sempozyum, Uluslararası Kızılçam Sempozyumu Marmaris, Türkiye.

Yayın Listesi

1. ÖKTEM, E., 1969. Memleketimizde Kayın Kerestesi Buharlanması, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 2, s. 40-51.
2. ÖKTEM, E., 1970. Ahşabın Mekanik Özellikleri Üzerine Tesir Eden Odun Karakteristikleri, Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl: 9, Sayı: 3, s. 35-43.
3. ÖKTEM, E., 1971. Yonga Levha Sanayii Hammadde Özellikleri ve Hammadde Olarak Kabuklu Odunu Kullanabilme İmkânları, Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl: 1972, Sayı: 2, s. 5-7.
4. ÖKTEM, E., 1972. Kontrplak Tutkal Katı Yapışma Direnç ve Dayanımını Tayinde Kullanılan Metotlar, Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl: 1972, Sayı: 6, s. 4-9.
5. ÖKTEM, E., 1972. Yonga Levha Sanayiinde Mekanizasyon, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, Cilt: 18, Sayı: 1, s. 1-6.
6. ÖKTEM, E., 1972. İnce Çaplı Odun Kullanma ve Rasyonel Faydalanma Yönünden Yonga Levha Sanayinin Bazı Özellikleri, Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl: 1972, Sayı: 4, s. 23-26.
7. ÖKTEM, E., 1972. Comparison of the Bond-Degrade-Accelerating Systems of National Plywood Standards, Proceedings of the Seventh World Forestry Congress, Buenos Aires, Argentina, s. 6397-6401.
8. ÖKTEM, E., 1973. Yonga Levha Yapımında Kullanılan Tutkallar ve Tutkallama Tekniği, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, Cilt: 19, Sayı: 1, s. 106-115.
9. GÜRSU, İ., ÖKTEM, E., 1975. Asli Ağaç Türlerimizin Bıçkı Sanayiinde (Şerit ve Katrak Testerelede) Çap Kademelerine Göre Randımanlarının ve Artıkların Saptanmasına İlişkin Araştırmalar, Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Teknik Bülten Serisi, No: 70.
10. ÖKTEM, E., 1975. Kontrplaklarda Yapışma Direncinin Saptanması, Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Muhtelif Yayınlar Serisi, No: 33, (İngiltere North Wales Üniversitesi, Ormancılık ve Odun Teknolojisi Fakültesi'nde hazırlanmış Yüksek Lisans Tezi)
11. ÖKTEM, E., 1976. Kabuktan Faydalanma Olanakları ve Yonga Levha Yapımında Kabuk, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, Cilt: 22, Sayı: 2, s. 94-101.
12. ÖKTEM, E., KARACALIOĞLU, T., 1976. Bazı Ağaç Türlerimiz Odunlarının Yapışma Özellikleri Üzerine Araştırmalar, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, Teknik Bülten Serisi, No: 81.
13. ÖKTEM, E., TELGEREN, G., 1977. Kayın Kerestesinin Buharlanmasına İlişkin Araştırmalar, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, Teknik Bülten Serisi, No: 94.
14. ÖKTEM, E., 1982. Orman Gülü (*Rhododendron ponticum* L.) Odunundan Yongalevha Yapılması Üzerine Araştırmalar, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, Teknik Bülten Serisi, No: 113 (İ.Ü. Orman Fakültesi'nde hazırlanmış Doktora Tezi)
15. ÖKTEM, E., TOPÇUOĞLU, M., Y., 1982. Önemli Ağaç Türlerimiz Kerestelerinde Kalınlıkta Kuruma Paylarının Saptanması Üzerine Araştırmalar, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, Teknik Bülten Serisi, No: 114.
16. ÖKTEM, E., ERKAN, İ., T., 1985. Orman Sanayi Artıklarından Yongalama Suretiyle Yararlanma Olanakları Üzerine Araştırmalar, Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Teknik Bülten Serisi, No: 137.
17. ÖKTEM, E., 1987. (Editör) Kızılçam, Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Muhtelif Yayınlar Serisi, No: 52.
18. ÖKTEM, E., 1988. Dünyada ve Avrupa'da Ormancılık Sektörünün Geleceği, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi, Cilt: 234, Sayı: 1, s. 75-85.
19. ÖKTEM, E., 1989. Doğu Ladini Odununun Teknolojik Özellikleri, Doğu Ladini El Kitabı, (Editör) Erkuloğlu, Ö., S., Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Muhtelif Yayınlar Serisi, No: 58, s. 217-247.
20. ÖKTEM, E., 1990. Ticareti Yapılan Önemli Yabancı Tür Ağaçlar-Özellikleri ve Kullanım Yerleri, Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Muhtelif Yayınlar Serisi, No: 61.

- 21.ÖKTEM, E., 1992. Orman ve Orman Endüstri Artıkları ve Ormancılık Araştırma Enstitüsünde Yapılan Çalışmalar, (Bildiri) ORENKO-92, 1. Ulusal Orman Ürünleri Endüstri Kongresi, KT.Ü. Orman Fakültesi, Trabzon, s.199-211.
- 22.ÖKTEM, E., 1994. Sarıçam Odununun Özellikleri ve Kullanım Yerleri, Sarıçam El Kitabı, (Editör) Giray, N., Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Muhtelif Yayınlar Serisi, No: 66, s. 287-297.
- 23.ÖKTEM, E., SÖZEN, M.,R., 1994. Sedir Odununun Anatomik ve Teknolojik Özellikleri ile Kullanım Yerleri Sedir El Kitabı, (Editör) Eler, Ü., Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Muhtelif Yayınlar Serisi, No: 66, s.287-297.
- 24.ÖKTEM, E., SÖZEN, R., M., 1996. Meşe (*Quercus L.*) ve Ladin (*Picea orientalis L.*) Tomruklarının Şeritle Biçilmesinde Çap Kademelerine Göre Randıman ve Artıkların Belirlenmesi, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Teknik Bülten Serisi, No: 254.
- 25.ÖKTEM, E., 1996. Yatağan Yöresi Mevcut Çevre Kirliliği Şartlarında Kızılçam (*Pinus brutia* Ten) Odununun Fiziksel ve Mekaniksel Özellikleri, Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Teknik Bülten Serisi, No: 255.
- 26.ÖKTEM, E., SÖZEN, R. M., 1996. Reçine Üretiminin Kızılçam (*Pinus brutia* Ten). Odununun Fiziksel ve Mekaniksel Özellikleri Üzerine Etkisi, Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Teknik Bülten Serisi, No: 256.
- 27.ÖKTEM, E., SÜTÇÜ, A., GÜLLER, B., 1997. Isparta İli Kereste Endüstrisinin Yapısı, Sorunları ve Çözüm Önerileri, Isparta'nın Dünü Bugünü, Yarını Sempozyumu II, 16-17 Mayıs 1998, Isparta.
- 28.VAR, A., A., AKŞEN, L., H., ÖKTEM, E., 1998. Isparta ve Yöresi Orman Ürünleri Sanayiinde Odunun Rasyonel Kullanımı, Isparta'nın Dünü, Bugünü ve Yarını Sempozyumu II, S.D.Ü., Bildiri No: 89, 16-17 Mayıs 1998, Isparta.
- 29.ÖKTEM, E., SÜTÇÜ, A., GÜLLER, B., 1997. Isparta İli Kereste Endüstrisinin Yapısı, Sorunları ve Çözüm Önerileri, Isparta'nın Dünü Bugünü, Yarını Sempozyumu II, 16-17 Mayıs 1998, Isparta.
- 30.VAR, A., A.; ÖKTEM, E., 1998. Reduction by natural resin of water uptake in various wood species, TÜBİTAK, Türk Tarım ve Ormancılık Dergisi, T.O. 97129, Ankara.
- 31.ÖKTEM, E., GÜLLER, B., 1999. Kızılçam, Orman Mühendisliği Dergisi, ISBN 1301-3572, Yıl: 36, Sayı:5.

Bin Pınarlı “İda Kazdağları”nın Sarıkızı

İyigün PULAT

Ege Edremit Kazdağları adının oluşumunu gerçekleştiren “Kaz Çobanı” Sarıkız 600 yıldır sevgi ve özlemle anılıyor.

“2015 yılı Sarıkız Anma Etkinlikleri” Ağustos ayı içinde sürdürüldü.

17.08.2015 Pazartesi günü düzenlenen Anma Etkinliği; Edremit Belediyesi’nin ulaşım ve yiyecek katkıları ile yapıldı.

Etkinliklerin yerel katılımcıları Edremit Güre Mahallesi (Köyü) Türkmenleri ve Ortaoba Yörükleri idi. Ek olarak yerli ve yabancı

Edremit yöresi gezgin ve dinlence bireyleri de oradaydılar.

Üzerlerinde “Edremit Büyükşehir Belediyesi” yazan otobüsler etkinlik katılımcılarını Güre’den anma yerine ve geriye taşıdı.

Belediyece anma yerindeki katılımcılara; kazanlar, kepçeler ve tabaklarla yiyecek sunumları yapıldı. Yiyeceklerde nohut, tavuklu pilav, keşkek ve aşure vardı.

Kazdağlarının zirveleri olan iki yaylada kalan Türkmenler ve Yörükler 1.700 metredeki “Sarıkız Türbesi”nde de kurban kesip adak adama ve dualar yapmayı sürdürdüler. Her yıl Sarıkız’a gelip anıları sürdüren katılımcılar özlem, saygı ve sevgilerini sunuyorlar.

Sarıkız Efsanesi

Sarıkız, Çanakale iline bağlı Ayvacığın bir köyünde ailesi ile yaşarken, küçük yaşta annesi vefat eder. Babası sarıkıza “Biliyorsun anneni çok severdim, burada çok hatırası var, anneni unutmam zor oluyor. Buradan göçelim” der ve Kazdağları’nın eteğindeki Güre köyünün yakınlarındaki Kavurmacılar köyüne gelerek yerleşirler. Burada çobanlık yaparak geçimlerini temin ederler. Köyde çok sevilirler. Köyün yaşlıları, gençleri Sarıkızın babasına akıl danışır. Köylüler onun ermiş olduğunu düşünürler. Aradan yıllar geçer Sarıkız büyür güzel bir kız olur. Babası da yaşlanır. Aklında hep hacca gitme fikri vardır. Hacca gidebilmek için namazında niyazında sürekli Allah’a yalvarır. Sarıkız babasının bu isteğini yerine getirmesi için onu teşvik

eder. Babasına artık büyüdüğünü kendisine bakabileceğini, daha fazla yaşlanmadan hacca gitmesi gerektiğini söyler. Babası kızını komşusuna emanet eder, hacca gider. O zamanlar hacca gitmek şimdiki gibi değil, belki altı ay, belki de daha fazla, yaya gidiliyor.

Babası hacca gittikten sonra, köyün delikanlıları, Sarıkıza talip olurlar. Sarıkız hiçbirine yüz vermez. Onlar da dedikodu yayarak Sarıkıza iftira ederler.

Baba hacdan dönünce kimse yüzüne bakmaz, selamını almazlar. Sarıkız’ı teslim ettiği komşusuna bunun sebebini sorduğunda, Sarıkız’ın kötü yola düştüğünü söyler. Baba günlerce düşünür. Adet olan hac hayrını da yapamaz. Köyde yaşayabilmesi için namusunu temizlemesi gerekmektedir. Fakat çok sevdiği kızını öldürmeye kıyamaz.

Yanına aldığı birkaç kazla, kızını, Kazdağının zirvesine götürüp oraya bırakır. Orada yabancı hayvanlara yem olacağını düşünür.

Aradan yıllar geçer. Bayramiç tarafından gelen yolcuların dağda yollarını kaybettiklerinde, darda kaldıklarında kendilerine sarı bir kızın yol gösterdiğini, yardım ettiğini söylerler. Kazlarının olduğunu, hatta bunların bir gün Bayramiç ovasına inerek çiftçilerin mahsulüne zarar verdiğini, köylülerin bu durumu Sarıkıza söylemeleri üzerine, Sarıkızın eteğine doldurduğu taşları saçarak, bir avlu oluşturduğunu, kazların da artık aşağılara inmediğini söylerler. Kaz avlusu diye anılan bu alanın duvar kalıntıları günümüzde bile gözükmektedir.

Bu hikâyeleri dinleyen baba, bunun Sarıkız olabileceğini düşünür. Dağın yolunu tutar, zirveye vardığında, duvarlarla çevrili kazların bulunduğu bir alanla karşılaşır. Kızını bugün Sarıkıztepe diye anılan yerde bulur. Sarıkız, babasını gördüğüne sevinir. Ona saygı gösterir, hürmet eder. Babası namaz kılmak için abdest almak ister. Sarıkız,

abdest alması için babasının eline su döker. Babası suyun tuzlu olduğunu söyler. Sarıkız aceleden yanlışlıkla denizden aldığını söyler ve testisini vadilere doğru uzatır. Yeni doldurduğu suyu babasının eline döker. Babası buz gibi tatlı suyu tadınca kızının erdiğini anlar. O sırada siyah kara bir bulut gökyüzünü kaplar, Sarıkız kaybolur. Babası kızının erdiğine, sırrının açığa çıkması nedeniyle de kaybolduğuna kanaat getirir. Kızına iftira edildiğini anlar ve köylülere beddua eder. Bugün Kavurmacılar köyünde yaşayan kimse kalmamış, muhtar, köy mührünü, yaşayan kimse kalmadığı için Kaymakamlığa teslim etmiş ve köyün adı kütükten silinmiştir. Sarıkızın babası üzüntü ile tepelerde dolaşırken bugün Babatepe denilen yerde ölür. Yöre halkı Sarıkıza ve babasına dağın yassı taşlarını üst üste koyarak mezar yaparlar. Sarıkızın mezarının olduğu tepeye Sarıkıztepe, Babasının bulunduğu tepeye Babatepe derler. Yöre halkı her yıl Ağustos ayında Sarıkızı ve babasını anmak için buralara çıkarlar.

Kaynak: (<http://www.kazdaglari.com/kultur/sarikiz/sarikiz.html>)

*Sayın Mesut ATAV Dergimize
çizgileriyle katkıda bulunacak.
Kendisine, hoşgeldiniz diyoruz.
Editör*

Orman Amenajman Daire Başkanı Değiştirildi.

İyigün PULAT

Orman Yük.Müh.

Cebe gelen bir ileti ...

“Sn. Hayati Özgür Orman İdaresi ve Planlama Dairesi Başkanı olarak görevine başlamıştır.

Amenajman Ailesi Olarak Kendisine Yeni Görevinde Başarılar Dileriz.

Gönderen – İsim yok

Oipdaibsk

Alındı

12.43:40

29.07.2015

Evet alındı. İleti alındı yani.

Bir de görevden alınma var; o da Rüstem KIRIŞ kardeş.

Uzun süre orman amenajmanında emek vermiş, daire başkanlığı sürdürmüş, uzman kardeş.

Aradık, ulaşamadık. Söylentilerden öğrendik. Teftiş kuruluna alınmış.

Sağlık olsun.

Bu işlere Orman İdaresinde *Rotasyon* deniliyormuş.

2015 Yılında Vefat Eden Meslektaşlarımız

ADI SOYADI	VEFAT TARİHİ	MESLEK KURULUŞLARI
CENGİZ ALİZ	2/11/2015	OMO
AHMET KANDEMİR	3/13/2015	OTD
EŞREF SOYSAL	3/25/2015	OMO, TOD
KEMAL BALKAY	4/8/2015	OMO
PROF. DR. RIFAT İLHAN	4/11/2015	OMO, TOD
MEHMET ERDEN	5/11/2015	TOD, OTD
PROF.DR. HASAN ÇANAKÇIOĞLU	5/20/2015	OMO
MEHMET ATAİZİ	5/29/2015	OMO
ALİ KEMAL AYDIN	6/5/2015	OMO, TOD
SULHİ ŞATIROĞLU	6/8/2015	OMO, TOD
AHMET ATAKAN	6/13/2015	TOD, OTD
MEHMET ESMER	6/16/2015	OMO
ŞAHİN YENİER	6/29/2015	OMO
AHMET OĞUZ	7/15/2015	TOD, OTD
YILDIZ YAPICI	7/18/2015	OMO, TOD
ABDULLAH BAŞKAN	7/19/2015	TOD, OTD
HAYRİ ULUDAĞ	8/3/2015	TOD, YTOD
MEHMET BİLİCİ	8/12/2015	TOD, OTD
YILMAZ ATİKALİOĞLU	8/18/2015	OMO, TOD
RAFET DÜĞÜNCÜ	8/21/2015	OMO, TOD
SALİM ERDOĞAN	8/28/2015	OMO
İSMAİL ARICI	9/1/2015	OMO
ENGİN ALPTEKİN	9/12/2015	OMO, TOD
ABDULLAH ALPAY	9/15/2015	OMO
İLHAN KOCABIYIK	10/14/2015	OMO, TOD
ZİYA ARGIMAK	11/8/2015	OMO, TOD
YURDAER GÜRCANLI	11/13/2015	OMO, TOD
CEMİL DEMİRCİ	11/15/2015	OMO
İSMAİL AYDEMİR	11/19/2015	OMO
KENAN TOK	11/20/2015	TOD, YTOD
PROF.DR. AVNİ YÜCEL ERYILMAZ	12/7/2015	OMO, TOD
MAVİGÜL KÜÇÜKATEŞ	12/11/2015	OMO
SUAT AKALIN	12/12/2015	OMO, TOD
KAMİL BIÇAKÇIOĞLU	12/16/2015	OMO
CEMİL ÖKTEM	12/17/2015	OMO, TOD
ALİ ÇOMOĞLU	12/18/2015	OMO, TOD
ABDURRAHMAN OFLUOĞLU	12/22/2015	OMO, TOD

VEFAT EDENLERE RAHMET, YAKINLARINA VE DOSTLARA ECİR-SABİR DİLERİZ.

NOT: Bize ulaşan bilgilere göre düzenlenmiştir.

OMO: Orman Mühendisleri Odası **TOD:** Türkiye Ormancılar Derneği
OTD: Orman Teknikerleri Derneği **YTOD:** Yeşil Türkiye Ormancılar Derneği

Sonsuzluğa Uğurladıklarımız

MUSTAFA CANTÜRK
EŞME – 1944
İ.Ü. ORMAN FAK. – 1971
BALIKESİR – 03.02.2016

OĞUZ KENAN YILDIZ
ESKİŞEHİR – 1935
İ.Ü.ORMAN FAKÜLTESİ – 1960
İSTANBUL – 22.02.2016

*Sonsuzluğa uğurladığımız üyelerimize
Tanrı'dan rahmet yakınlarına ve
meslek kamuoyumuza başsağlığı
dileriz.*

TOD - Türkiye Ormancılar Derneği
Tuna Caddesi No:5/8 Kızılay-ANKARA
Tel: 0312.433 84 13 Faks: 433 26 64

www.ormancilarderneği.org

f facebook: Türkiye Ormancılar Derneği

t twitter: ormancilarderne

ÜYELİK AİDATLARI için;
Türkiye Ormancılar Derneği
Ziraat Bankası Yenişehir Şubesi
(Şube Kodu: 471)
IBAN
TR250001000471397751395002
(TL Hesabı)

*Hesaplarımıza yapacağınız üyelik
aidatı ve diğer ödemeleriniz için
Türkiye'nin tüm Ziraat Bankası
şubelerinden kesinlikle herhangi bir
masraf alınmayacaktır.*

*Son Genel Kurulumuzda 2015 yılı
üyelik aidatları yıllık 60 TL olarak
belirlenmiştir. 2015 yılı için 30 TL
ödeyenlerin 30 TL fark yatırması
gerekmektedir.*

